

SCB-Indikatorer

E K O N O M I S K M Å N A D S Ö V E R S I K T

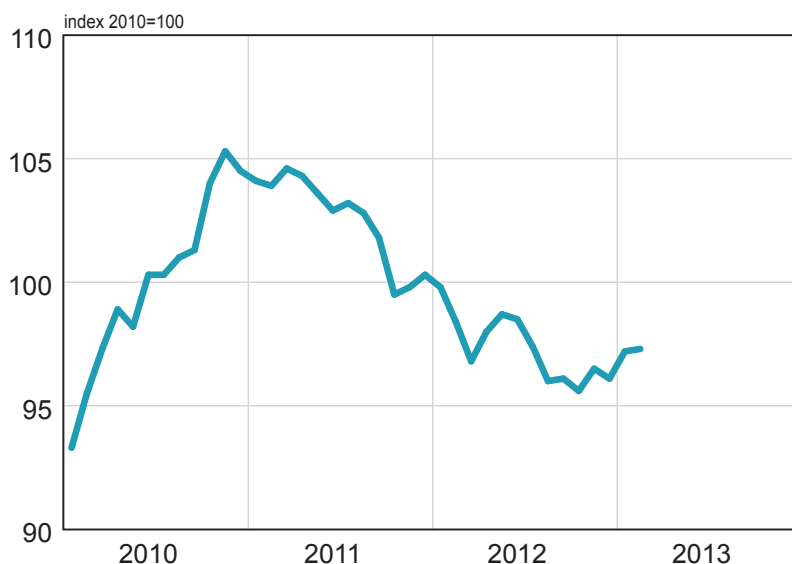

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

Stabiliserad orderingång

Industrins orderingång

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders
glidande medelvärde. Fasta priser

- **Industriproduktionen svagt uppåt**
Sid 4
- **Ökad arbetslöshet**
Sid 16

I fokus:
**PIN – SCB:s
nya konjunkturindikator**
sid 12

KOMMENTARER & ANALYS

INNEHÅLL

Konjunkturläget.....	2	Näringsliv.....	14
Industri.....	4	Priser.....	14
Utrikeshandel.....	7	Arbetsmarknad.....	16
Varuhandel.....	8	Finansmarknad.....	17
Bygghandeln.....	11	Internationell utblick.....	19
"I fokus".....	12	Svenska ekonomiska indikatorer.....	22

KONJUNKTURLÄGET

Försämrat stämningsläge i världsekonomin

Efter att finansmarknaderna stabiliserats och världens börser vänt uppåt steg konfidensindikatorerna i många länder i början på året och förväntningar byggdes upp om att återhämtningen i den globala ekonomin snart skulle komma igång på allvar. Än så länge har dock dessa förväntningar inte infriats utan återhämtningen har gått ganska trögt, i synnerhet i Europa där situationen snarare fortsatt att försämrats. På senare tid har dessutom oron i euroområdet tagit ny fart på grund av akuta krissituationer i Cypern och Slovenien samt politiskt kaos i Italien och en begynnande budgetkris i Frankrike. I kombination med budgetbråk och svaga jobbsiffror i USA samt sämre tillväxt än väntat i Kina har detta inneburit ökad osäkerhet om tillståndet i världsekonomin och den positiva stämningen från början av året har dämpats.

Ett tecken på att bilden av världsekonomin mörknat är att IMF reviderat ned sin prognos för den globala tillväxten. Man konstaterar att början på året varit svag i de större ekonomierna men är trots allt hyggligt optimistisk om utvecklingen framgent och spår att tillväxten i världsekonomin blir 3,3 procent i år och 4 procent nästa år.

Världshandel med varor

Säsongrensade månadsdata i volym

Källa: CPB

Sjunkande världshandel

Ett tecken på att återhämtningen i världsekonomin går trögt är att världshandeln inte vill ta fart. Tillväxten i världshandeln har varit dämpad de två senaste åren men under andra halvåret i fjol såg trenden ut att vara på väg uppåt. Inledningen på 2013 har dock bjudit på en svag utveckling

och i februari sjönk världshandeln, enligt nederländska CPB:s World Trade Monitor, med 0,7 procent, säsongrensat och jämfört med föregående månad. Nedgången omfattade såväl de utvecklade industriländerna som tillväxtländerna. Man ska visserligen inte dra för stora växlar på enstaka månadsnoteringar men även ur ett lite längre perspektiv är utvecklingen svag – under tremånadersperioden december till februari växte världshandeln med måttliga 0,2 procent jämfört med föregående tremånadersperiod.

Europeiska konjunkturindikatorer vänder ned

Den europeiska ekonomin har de senaste månaderna fortsatt att försämrats och arbetslösheten har ökat ytterligare. I början av året fanns förhoppningar om en vändning då flera konjunkturindikatorer steg kraftigt i slutet av 2012 och inledningen av 2013. De senaste månaderna har dock indikatorerna vänt nedåt igen. EU-kommissionens konjunkturbarometer visade i april att konjunktoren i såväl EU totalt som euroområdet försämrades jämfört med mars och hela årets uppgång är nu uttraderad. Marknadsinköpschefsindex för eurozonen fortsatte dessutom, enligt preliminära beräkningar, att sjunka i april och är även det tillbaka på en lägre nivå än vid årsskiftet. Båda dessa indikatorer ligger fortfarande på nivåer som indikerar krympande ekonomi.

Åtstramningar sänker amerikansk tillväxt

Enligt preliminära beräkningar växte USA:s BNP med 2,5 procent från fjärde till första kvartalet och uppräknat till årstakt. Det var något sämre än de 3 procent som marknaden räknat med. Som så ofta var det hushållen som var den främsta drivkraften med en konsumtionsökning på 3,2 procent som lämnade ett positivt tillväxtbidrag på hela 2,2 procentenheter. Detta skedde trots att de disponibla inkomsterna minskade med över 5 procent, till stor del på grund av åtstramningarna som trädde i kraft vid årsskiftet. Sparkvoten sjönk därmed till låga 2,6 procent vilket betyder att utrymmet för att fortsätta att öka konsumtionen är starkt begränsat. Det största sänkandet för BNP-tillväxten var neddragningar i den offentliga konsumtionen där exempelvis försvarsutgifterna fortsatte att sjunka kraftigt. Under andra kvartalet kommer en andra omgång med åtstramningar, denna gång främst i form av nedskärningar inom offentlig sektor, så mycket talar för att tillväxten under innevarande kvartal blir svagare än första kvartalet.

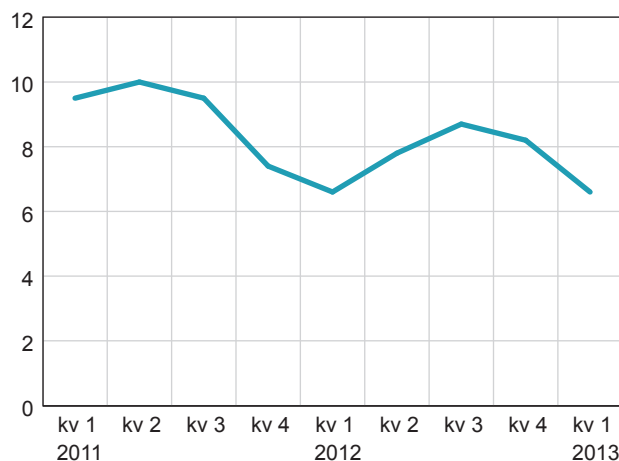
Centralbanken Federal Reserve (Fed) meddelade 1 maj att stödköpen av obligationer fortsätter på samma höga nivå som tidigare. I pressmeddelandet formulerade man sig något mjukare om framtida åtgärder vilket kan tolkas som att en nedtrappning ligger längre bort än tidigare.

Kina bromsar in på nytt

Som vi skrivit om tidigare så saktade den kinesiska ekonomin in i slutet av 2011 vilket ledde till oro för att den tidigare pålitliga tillväxtmotorn börjat hacka. BNP-tillväxten tog sedan fart igen under andra halvåret 2012 men många makroekonomiska bedömare ifrågasatte uthålligheten i återhämtningen. När Kina presenterade BNP-siffror för första kvartalet 2013 visade det sig att tillväxten återigen sjunkit. Enligt preliminära beräkningar ökade BNP från fjärde kvartalet i fjol med 1,6 procent i säsongrensade tal. Uppräknat till årstakt motsvarar det en tillväxt på 6,6 procent vilket är betydligt lägre än regeringens tillväxtmål på 7,5 procent. Utöver detta så har HSBC/Markits inköpschefsindex backat på sistone och sjönk i april tillbaka med 1,1 enheter till 50,5. Efter att i slutet av fjolåret ha återvänt till tillväxtzonen börjar nivån nu åter närma sig 50-strecket vilket indikerar att det dröjer ett tag innan den kinesiska industrin återvänder till tidigare tillväxtnivåer.

Kinas BNP-tillväxt

Säsongrensad utveckling från föregående kvartal, uppräknat till årstakt

Regeringen mindre optimistisk

Situationen i omvärlden har stor påverkan på den utrikeshandelsberoende svenska ekonomin och den senaste tidens svaga utveckling har fått regeringen att se mörkare på den svenska ekonomin. När finansminister Anders Borg presenterade vårbudgeten levererade han en rejäl sänkning av regeringens tillväxtprognos. Istället för att ta fart 2014 tror regeringen nu att tillväxten kommer igång på allvar först 2015. För innevarande år revideras prognosen för BNP-tillväxten visserligen upp med något till 1,2 procent men nästa års tillväxtprognos på 2,2 procent innebär en sänkning med hela 0,8 procentenheter. Anders Borg sa på presskonferensen att "en stark motvind från världsekonomin håller tillbaka återhämtningen i Sverige" och framhöll att det framför allt är den svaga utvecklingen i Europa som ligger bakom den dystre prognosen. Till följd av den svagare tillväxten tror regeringen att arbetslösheten kommer att öka.

Riksbanken sänkte räntebanan

Även Riksbanken har blivit mindre positiv i sin syn på

Sveriges ekonomi. Vid det penningpolitiska mötet i april lät man visserligen reporäntan ligga still på 1,0 procent men reviderade ned räntebanan väsentligt. Räntebanan, som är Riksbankens prognos för den framtida reporäntan, pekade tidigare mot en höjning i början av nästa år men visar nu att en räntehöjning troligen dröjer till senare delen av 2014. Huvudorsaken till den lägre räntebanan är att det väntas ta längre tid än man tidigare bedömt för inflationen att nå målet på 2 procent. Detta beror dels på den starka kronan och dels på att efterfrågan är svag vilket gör att företagen har svårare att föra över ökade kostnader till konsumentpriserna.

Hushållen allt muntrare

Det är ingen tvekan om att Sverige är inne i en lågkonjunktur och det ser ut som att det kommer att ta ett tag innan den ekonomiska aktiviteten kommer igång på allvar. Det ska dock påpekas att vi än så länge klarat oss förvånansvärt oskadda genom krisen i Europa och makrosignalerna har på senare tid signalerat en återhämtning. Efter fyra månader med uppgång sjönk visserligen KI:s barometerindikator tillbaka något i april men nivån är fortfarande betydligt högre än i höstas. Hushållens konfidensindikator fortsatte att öka tack vare ökad optimism om såväl utvecklingen i den svenska som den egna ekonomin. Indikatorn ligger nu något över det historiska genomsnittet vilket stärker förhoppningarna om att hushållen ska vara motorn för tillväxten. Detaljhandelsförsäljningen, som är en bra indikator på hushållens konsumtionsbenägenhet, har gått någorlunda starkt i början på året även om den dämpades något i mars. Försäljningen av kläder och skor har än så länge varit svag vilket förmodligen till stor del beror på det kalla vädret. Det senaste årets goda inkomstökningar har hittills framför allt gått till ökat sparande men när vårvärmen kommer finns förhoppningar om att hushållen ska lätta på de välfyllda plånböckerna.

Industrikonjunkturen stabiliseras

Ett annat gott tecken i KI-barometern var att industrins konfidensindikator steg med två enheter och nu bara ligger tre enheter under det historiska genomsnittet. Uppgången på två enheter var visserligen blygsam men var ändå ett steg i rätt riktning och bland ljuspunkterna fanns förbättrat orderläge och mer optimistiska produktionsplaner. Swedbank/Silfs inköpschefsindex backade istället med 2,5 enheter i april men ligger med värdet 49,6 bara knappt under den neutrala 50-nivån. Indexet är dessutom fortsatt på en betydligt högre nivå än i höstas och nedgången i april ska kanske ses som en korrigering efter den snabba uppgången under första kvartalet. Den kraftiga förbättring som indexet visat har inte bekräftats av hårddata och måhända speglar den nuvarande indexnivån industrikonjunkturen på ett mer rättvisande sätt. I april sjönk visserligen delindexet för orderingången men det ligger fortsatt kvar i tillväxtzonen. Det gör även index för produktionsplanerna så sammantaget ser framtidsutsikterna för industrin ganska ljusa ut.

Verkstadscheferna anar en ljusning

Resultaten från ovan nämnda undersökningar överrensstämmer med de signaler som kommit från industriföretagen i samband med rapporterna för första kvartalet. Rapportfloden har visserligen bjudit på överlag svaga resultat men flertalet verkstadsbolag har vittnat om att botten är nådd och att efterfrågan är på uppgång. Lastbilsmarknaden brukar ligga tidigt i konjunkturcykeln så att såväl Scania som Volvo rapporterar kraftigt ökad ordergång under första kvartalet kan vara tecken på att en konjunkturförstärkning är på gång. Även andra storbolag som Sandvik och SKF har en vändning i sikte och rapporterar om ökad aktivitet och svagt stigande efterfrågan de senaste månaderna.

Att ordergången till industrin stabiliserats bekräftas av SCB:s ordergångsstatistik som visade på en uppgång i februari med hela 3,5 procent, säsongrensat och jämfört med januari. Denna statistik är volatil och man ska inte dra för stora slutsatser från enstaka månadsnoteringar, men om man studerar en längre period ser man att den negativa trenden tog slut i november i fjol. I december vände utvecklingen uppåt och under perioden december-januari var ordergången 1,7 procent högre än föregående tremånadersperiod. Uppgången omfattar såväl hemmasom exportmarknad och både insats- och investeringsvarubranscher. Att utvecklingen varit positiv på senare tid understryks av att ordergången i februari, för första gången sedan september 2011, var högre än motsvarande månad föregående år.

Näringslivsproduktionen svagt uppåt

Ett ytterligare tecken på att industrikonjunkturen är på väg att återhämtas är att industriproduktionen upphört att minska. Efter en kraftig nedgång under hösten i fjol visade Industriproduktionsindex på en stabilisering mot slutet av året och i början av 2013 har nivån varit i stort sett oförändrad. Tack vare detta vände tremånadersjämförelsen upp i februari och visade för första gången på ett halvår upp en positiv utveckling. Tjänsteproduktionsindex visar samtidigt att tjänsteproduktionen inlett året starkt och i februari uppvisade den bästa tremånadersutvecklingen på sju månader. Även byggproduktionen ökade och den enda näringslivssektor som uppvisade en nedgång var gruvindustrin. Produktionsindex över näringslivet visar att näringslivsproduktionen sammantaget ökade med 0,3 procent under perioden december-februari, säsongrensat och jämfört med föregående tremånadersperiod. Det är visserligen en ganska blygsam ökning men ändå den bästa tremånadersutvecklingen sedan augusti i fjol.

INDUSTRI

Statistikskörden har hittills i år gett ett blandat intryck av utvecklingen i den svenska industrin. I februari steg industriproduktionen något och tecken eller åtminstone förhoppningar om en varaktig vändning har skymtats.

Siffrorna över ordergången visade på en rejäl uppgång i februari på både månadsbasis och årsbasis.

Läget är dock fortfarande svagt inom de flesta delbranscher så en eventuell uppgång sker från låga nivåer. Framförallt har den vikande industrikonjunkturen medfört stora personalnedskärningar under det senaste året, vilket bekräftas av arbetskraftsundersökningarna i mars. Jämfört med mars 2012 har sysselsättningen inom tillverkningsindustrin minskat med 28 000 personer, vilket motsvarar närmare 5 procent av det totala antalet sysselsatta i branschen.

Förväntningarna är däremot stora om att efterfrågan kommer att lyfta successivt under året. I Konjunkturinstitutets aprilbarometer steg industrins konfidensindikator ytterligare några enheter och närmar sig det historiska genomsnittet. Många branscher spår ökad produktion de kommande månaderna men räknar ändå med att sysselsättningen kommer fortsätta att minska. Positivt är dock att andelen företag som planerar personalnedskärningar har minskat något vilket indikerar att takten på sysselsättningsminskningen avtar. Inom vissa branscher, såsom motorfordonsindustrin, har stämningsläget ljusnat så mycket att man till och med räknar med att utöka personalstyrkan.

Industrins produktionsvolym

Senaste uppgift: februari 2013

Källa: SCB:s industriproduktionsindex

Rickard Bengtsberg

Nytt säsongrensningsprogram

Från och med publicering av februari 2013 används en ny programvara för säsongrensningsprogram. Dessa förändringar medför mer eller mindre omfattande revideringar i säsongrensade tal, även längre tillbaka i tiden.

Industriproduktion				
Förändring i procent				
	feb 13/ jan 13	dec 12–feb 13/ sep–nov 12	feb 13/ feb 12	jan–feb 13/ jan–feb 12
Hela industrin	0	1	–1	–1
Trävaruindustri, ej möbler	2	0	–8	–8
Massa och papper	–4	1	–3	–3
Grafisk industri	–4	0	–7	–7
Kemisk industri och läkem.	–4	1	..	..
Stål- och metallverk	3	–1	–12	–12
Metallvaruindustri	9	–3	–9	–9
Elektronikindustri	–7	10	–11	–11
Maskinindustri	–2	–5	–21	–21
Industri för motorfordon	3	–4	–8	–8

Svag uppgång för industriproduktionen

Efter att ha inlett året med negativa tal uppvisade industriproduktionen en positiv utveckling i februari. Produktionsvolymen ökade med 0,5 procent jämfört med föregående månad och rensat för säsongseffekter. Bland industrins huvudgrupper visade insatsvaruindustrin och industrin för varaktiga konsumtionsvaror positiv utveckling

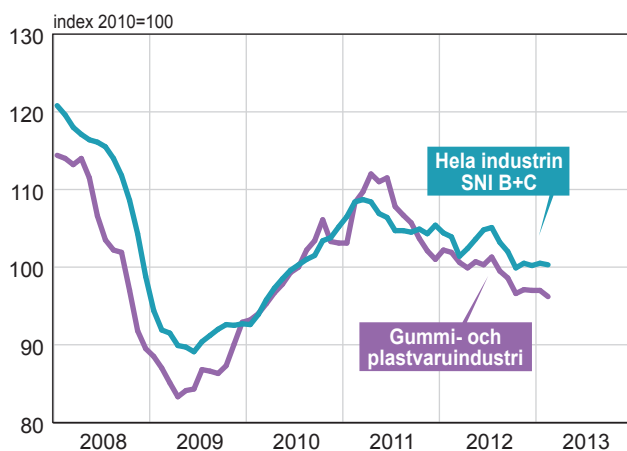
medan övriga huvudgrupper backade. I likhet med närmast föregående månader var utvecklingen bland industrins delbranscher spretig i februari. Starkast utvecklades industrin för metallvaror med en uppgång på 9,2 procent. Utvecklingen av produktionen inom denna bransch var hoppig under 2012 och har även inlett 2013 ojämnt med en nedgång i januari följt av en uppgång i februari. Svagast utveckling i februari uppvisade elektronikvaruindustrin där produktionen minskade med 7,3 procent. Även i denna bransch var utvecklingen spretig under 2012 men året avslutades med en stark uppgång i december. I januari 2013 var utvecklingen fortsatt svagt positiv men i februari vände utvecklingen alltså nedåt.

Svag uppgång även i tremånadersjämförelsen

Efter att ha visat upp en negativ utveckling under de fem senaste månaderna vände tremånadersjämförelsen upp i februari och visade upp en svagt positiv utveckling för industrin som helhet. Under perioden december 2012–februari 2013 ökade produktionen med 0,6 procent i säsongrensade tal och jämfört med föregående tremånadersperiod. Bland industrins huvudgrupper visade både industrin för varaktiga konsumtionsvaror och industrin för icke varaktiga konsumtionsvaror upp positiva utvecklingstal medan övriga huvudgrupper hade en negativ utveckling. Svagast utvecklades industrin för energirelaterade insatsvaror med en nedgång på 16,9 procent. Bland industrins delbranscher var det i februari fler branscher som uppvisade positiv utveckling jämfört med tidigare månader. Ungefär hälften av delbranscherna visade upp en positiv utveckling vilket kan jämföras med de två närmast föregående månaderna där tremånadersjämförelsen var negativ för en klar majoritet av delbranscherna. Starkast utveckling skedde i elektronikvaruindustrin där uppgången låg på 10,4 procent trots att månadsutvecklingen var negativ i februari. Detta förklaras av stora uppgångar i december 2012 och januari 2013.

Industriproduktionsindex

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde

Fortsatt negativ årsutveckling

Den ackumulerade årsutvecklingen för industrin som helhet var negativ i februari med en nedgång på 4,6 procent i kalenderkorrigerade tal. Detta är något bättre jämfört

med februari då utvecklingen låg på minus 8,0 procent. Utvecklingen var negativ för samtliga huvudgrupper utom industrin för icke varaktiga konsumtionsvaror som steg med 19,4 procent. Svagast var utvecklingen i industrin för investeringsvaror med en nedgång på 12,3 procent. Bland industrins delbranscher var den ackumulerade årsutvecklingen negativ för en majoritet av branscherna med endast tre branscher som visade upp positiv utveckling. Starkast gick livsmedelsindustrin där uppgången var 0,9 procent. Svagast var utvecklingen i övrig maskinindustri med en nedgång på 20,6 procent.

Industrins leverans- och orderläge

Senaste uppgift: februari 2013

Källa: SCB:s leverans- och orderstatistik

David Lööf

Orderingången vände uppåt i februari

I februari vände orderingången återigen uppåt efter januars negativa inledning på det nya året. Utvecklingen var positiv för såväl den totala marknaden som hemma- och exportmarknaden. För den totala marknaden ökade orderingången med 3,5 procent jämfört med januari i säsongrensade tal. För hemma- och exportmarknaden var motsvarande tal 6,7 procent respektive 1,1 procent.

Bland industrins huvudgrupper var utvecklingen inte entydigt positiv. Starkast utveckling uppvisade industri för investeringsvaror som föregående månad var den huvudgrupp vars orderingång minskade mest. Februaris utveckling på +9,0 procent är den starkaste sedan oktober 2010. Utvecklingen drevs av en stor ökning av orderingång på hemmamarknaden som ökade med 26,3 procent jämfört med januari vilket är det starkaste redovisade utvecklingstalet sedan mars 2010. Även industri för insatsvaror, som brukar ligga tidigare i konjunkturcykeln, utvecklades positivt i februari.

Leverans och order

Förändring i procent

	feb 13/ jan 13	dec 12–feb 13/ sep–nov 12	feb 13/ feb 12
Orderingång			
Hemmamarknad	7	2	0
Exportmarknad	1	2	4
Totalt	3	2	2
Leveranser			
Hemmamarknad	1	–1	–6
Exportmarknad	0	–1	–1
Totalt	1	–1	–3

Den industrigren som visade svagast utveckling var industri för icke varaktiga konsumtionsvaror vars orderingång sjönk med 2,5 procent. Nedgången gällde för såväl hemma- som exportmarknaden men var kraftigare för exportmarknaden.

Utvecklingen för industrins delbranscher var likt huvudgrupperna blandad men med en viss övervikt av positiva

utvecklingstal. De positiva utvecklingstalen tenderade också att vara större i absoluta tal än de negativa utvecklingstalen vilket förklarar den totala uppgången. Starkast utveckling visade annan transportmedelsindustri där orderingen i februari ökade med 76,3 procent. Utvecklingen drevs helt och hållet av hemmamarknaden som ökade med hela 137,8 procent. Exportmarknaden visade till och med en nedgång på 5,0 procent. Annan transportmedelsindustri som till karaktären är en väldigt volatil bransch där stora stötvisa ordergångar varvas med månader av väldigt låga inflöden. Branschens stora ökning är också en stark förklaring till huvudgruppen industri för investeringsvarors positiva månadsutveckling.

Den bransch som redovisade störst nedgång var massa- och pappersindustrin som föll med 3,1 procent. Nedgångar redovisades på såväl hemma- som exportmarknaden med tillbakagångar på 9,5 respektive 1,4 procent.

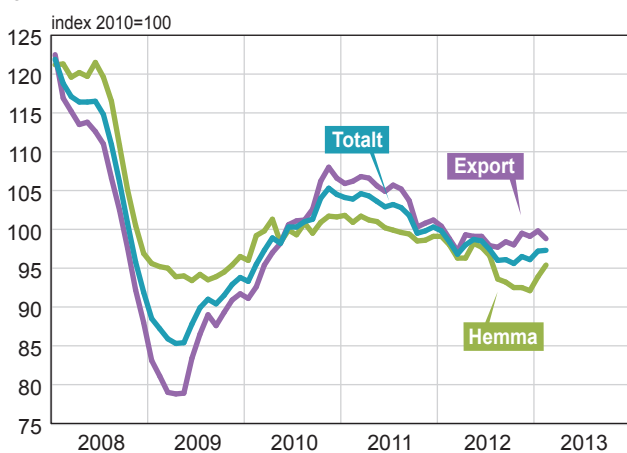
En annan bransch som redovisade uppseendeväckande utvecklingstal var elektronikvaruindustrin. Hemmamarknaden gick starkt framåt och ökade med 82,3 procent medan exportmarknaden backade med 7,6 procent. Detta ledde endast till en ökning på 5,5 procent för den totala marknaden. Utvecklingstalen illustrerar hur viktig exportmarknaden är för branschen då en relativt måttlig nedgång där dämpar den positiva utvecklingen från hemmamarknaden så pass mycket.

Ökad ordergång senaste tremånadersperioden

Även på tremånadersbasis, där de senaste tre månadernas ordergång jämförs med föregående tremånadersperiod, ökade ordergången. För den totala marknaden var ökningen 1,7 procent medan hemma- och exportmarknaden ökade med 1,5 procent respektive 1,8 procent. Ökningen förklaras av en stark utveckling i december och i februari medan den svaga ordergången i januari dämpar uppgången. Bland huvudgrupperna var ökningen stor i industrin för varaktiga konsumtionsvaror som haft tre hyfsat starka månader jämfört med senhösten på såväl hemma- som exportmarknaden.

Industrins ordergång

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Fasta priser

Bland industrins delbranscher är det återigen annan

transportmedelsindustri som sticker ut. Den positiva utvecklingen i januari och februari ger en mycket god tremånadersutveckling. Störst negativ utveckling stod industrin för petroleumprodukter för. Under hösten hade denna bransch en väldigt god utveckling men under avslutningen av 2012 och inledningen av 2013 har ordergången mattats.

Januari drar ner årsutvecklingen

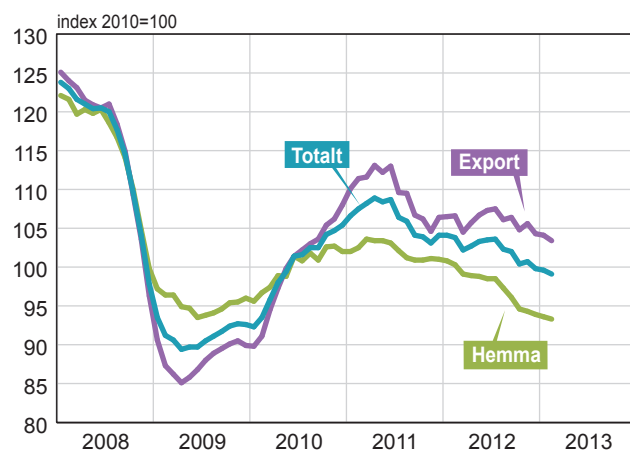
2013 års ackumulerade ordergång är inledningsvis lägre än under motsvarande period föregående år. I februari var den ackumulerade ordergång 1,9 procent lägre än motsvarande månad föregående år i kalenderkorrigerade tal. Det är framförallt på hemmamarknaden som inledningen på året varit svag. På exportmarknaden ligger utvecklingen stilla jämfört med föregående år. Den svaga inledningen på året förklaras av januaris negativa utveckling medan ordergången i februari var 2,1 procent högre än motsvarande månad i fjol. Det är första gången sedan september 2011 som en månad visar högre ordergång än motsvarande månad året innan.

Marginell ökning av leveranserna

Likt ordergången ökade även leveranserna i februari, om än knappt. På den totala marknaden ökade leveranserna med 0,5 procent jämfört med januari i säsongrensade tal. Uppdelat på hemma- och exportmarknad var utvecklingen uppgångar på 1,0 respektive 0,2 procent. Likt ordergången var även leveranserna låga i januari vilket ger negativa utvecklingstal för den senaste tremånadersperioden. På den totala marknaden var nedgången 0,8 procent medan hemma- och exportmarknaden föll med 1,1 respektive 0,6 procent.

Industrins leveranser

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Fasta priser

Industrins investeringar

Senaste uppgift: februari 2013

Källa: SCB:s investeringsenkät

Uppgången för investeringarna väntas upphöra

Under 2012 uppgick industrins investeringar till 56,9 miljarder kr och investeringsvolymerna ökade med 10 procent

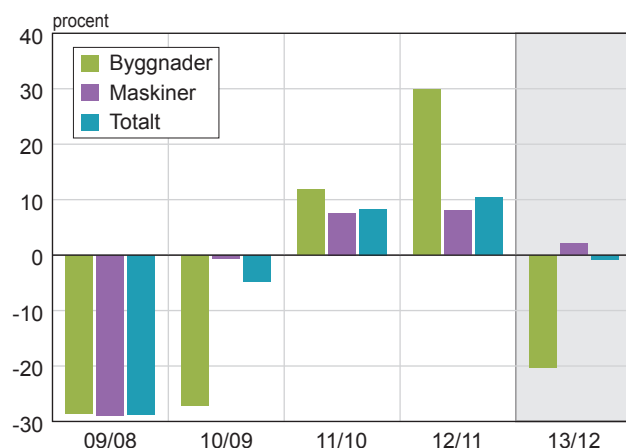
jämfört med föregående år. I år väntas däremot en volymminskning och företagen väntas investera 56,2 miljarder. Till skillnad från den stora revideringen mellan maj- och oktoberenkäten i fjol, då planerna ändrades från oförändrade till ökade investeringsvolym, skiljer sig inte utfallet för 2012 nämnvärt från investeringsplanerna i oktober.

Gruvindustrin ökade investeringarna mest 2012

Störst ökning 2012 återfanns inom gruvindustrin som ökade investeringsvolymen med 69 procent. Investeringarna uppgick till 11,5 miljarder vilket gör gruvindustrin till den investeringsstarkaste industribranschen. I år väntas dock investeringsvolymen minska med 12 procent. Även inom transportmedelsindustrin ökade investeringsvolymen kraftigt med en uppgång på 47 procent och elektronikvaruindustrin noterades för en relativt stor volymökning på 18 procent. I år bedöms dess branscher minska investeringsvolymerna med 7 respektive 14 procent.

Industrins investeringar i byggnader och maskiner

Förändring i procent från föregående år. Fasta priser

Bland de branscher som minskade sina investeringsvolym 2012 återfinns industrin för stål- och metallframställning och trävaruindustrin som drog ner med 30 respektive 18 procent. Utvecklingen väntas hålla i sig och båda branscherna räknar med sjunkande investeringsvolym även i år.

Energisektorn fortsätter öka investeringarna

Efter 2011 års nedgång ökade återigen investeringsviljan hos energibolagen under fjolåret. Investeringarna uppgick till 37,5 miljarder och volymen ökade med 28 procent. Störst volymökning återfanns hos el- och gasverk samt reningsverk som ökade sina investeringar med 34 respektive 33 procent. I år väntas fjolårets utveckling plana ut och en lägre ökning väntas. Flera branscher inom energisektorn väntas minska sina investeringsvolym, men reningsverk och värmeverk planerar för volymökningar på 43 respektive 14 procent. Byggindustrin, som ifjol ökade investeringsvolymen med 25 procent och investerade 6,7 miljarder räknar däremot med en vändning nedåt i år och spår en volymminskning på 10 procent.

UTRIKESHANDEL

Utrikeshandeln med varor fortsätter att krympa. Försvagningar i omvärlden i kombination med en rekordstark krona har verkat dämpande för den svenska exporten. Importen har dock minskat ännu mer vilket gjort att det stora överskottet i utrikeshandeln bibehållits. Minskad aktivitet inom framförallt industrin har medfört att orderingången av insatsvaror sjunkit och inneburit minskad varuimport totalt sett.

Mätt i löpande priser har varuexporten under första kvartalet 2013 minskat med 10 procent medan varuimporten minskat med 11 procent jämfört med samma period föregående år.

Sveriges största exportmarknader

Land	Värde mkr		Andel %	Förändr 13/12 %
	2013 jan-feb	2012 jan-feb		
Norge	19 131	19 713	10,6	-3
Tyskland	17 744	19 555	9,9	-9
Storbritannien	13 502	14 161	7,5	-5
USA	12 895	11 800	7,2	9
Finland	12 326	12 611	6,9	-2
Danmark	11 889	12 135	6,6	-2
Frankrike	9 350	9 906	5,2	-6
Nederländerna	9 100	10 596	5,1	-14
Belgien	8 361	9 429	4,6	-11
Kina	6 168	5 947	3,4	4
Polen	4 498	5 114	2,5	-12
Italien	4 383	4 294	2,4	2

Sveriges största importmarknader

Land	Värde mkr		Andel %	Förändr 13/12 %
	2013 jan-feb	2012 jan-feb		
Tyskland	27 522	32 095	16,5	-14
Norge	15 626	16 050	9,3	-3
Danmark	13 325	14 794	8,0	-10
Nederländerna	12 273	11 252	7,3	9
Storbritannien	10 493	12 726	6,3	-18
Finland	9 476	8 905	5,7	6
Kina	7 515	7 477	4,5	1
Frankrike	6 691	7 945	4,0	-16
Ryssland	6 651	11 631	4,0	-43
Belgien	5 835	7 069	3,5	-17
USA	5 085	6 643	3,0	-23
Polen	5 080	5 196	3,0	-2

I en marknadsöversikt som presenterades av Business Sweden i slutet av april så räknar man med att botten för exporten inträffade under fjärde kvartalet 2012. För 2013 räknar Business Sweden med en svensk exporttillväxt på 1,5 procent för att 2014 öka med 4 procent, då man bedömer att effekten av kronförstärkningen klingat av.

Fokus när det gäller utrikehandeln är ligga fortfarande på handeln med varor men det bör poängteras att utrikeshandeln med tjänster utgör en allt viktigare del. Tjänstehandeln har haft en uppåtgående trend de senaste åren till skillnad från varuhandeln och speciellt tjänsteex-

porten har gett positiva bidrag till BNP-tillväxten under lång tid. Här finns inte lika brett statistikunderlag som för utrikeshandel med varor men en del av återhämtningen kan antas komma från ökad tjänsteexport även framgent.

Handelsnetto

Senaste uppgift: mars 2013

Källa: SCB:s utrikeshandelsstatistik

Handelsnettot 6,8 miljarder kronor i mars

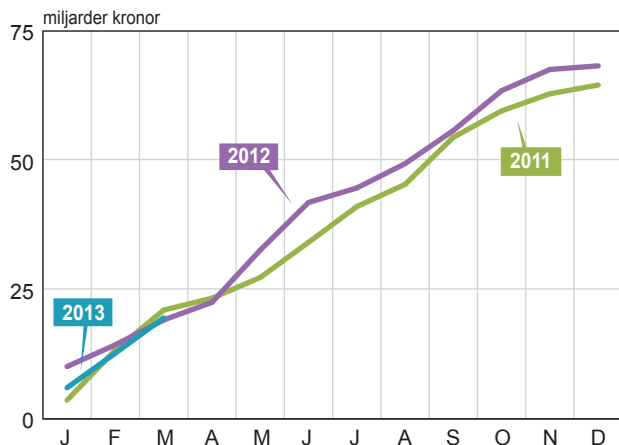
Utrikeshandeln med varor gav ett överskott på 6,8 miljarder kronor under mars 2013 enligt preliminära beräkningar. För mars 2012 var överskottet 4,8 miljarder kronor.

Varuexportens värde under mars uppgick till 91,8 miljarder kronor och varuimportens till 85,0 miljarder. Varuexporten har därmed minskat i värde med 14 procent medan varuimporten minskat med 16 procent jämfört med mars 2012.

Sveriges handelsnetto

Akkumulerade månadsvärden från årets början.

Miljarder kronor. Löpande priser

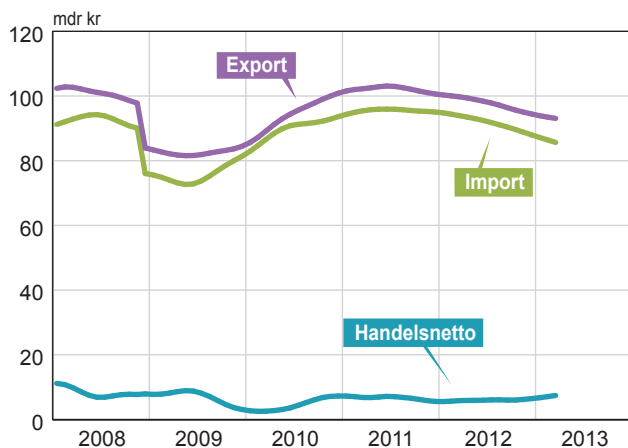

Handeln med länder utanför EU gav ett överskott på 11,6 miljarder kronor medan EU-handeln gav ett underskott på 4,8 miljarder. Antalet vardagar i mars var två mindre jämfört med mars 2012.

Export och import av varor samt handelsnetto

Säsongrensade månadsvärden i löpande priser. Trend.

Miljarder kronor

Rensat för säsongspåverkan visar handelsnettot ett överskott på 7,4 miljarder kronor för mars 2013 och 7,1 miljarder för februari 2013. För januari 2013 var motsvarande värde 6,7 miljarder kronor.

Under det första kvartalet, jämfört med motsvarande period ett år tidigare, har värdet för varuexporten minskat med 10 procent medan varuimporten minskat med 11 procent. Varuexportvärdet under denna period uppgick till 271,7 miljarder kronor och varuimportvärdet till 252,3 miljarder. Handelsnettot för januari–mars 2013 gav därmed ett överskott på 19,4 miljarder kronor. För motsvarande månader ett år tidigare noterades ett överskott på 19,0 miljarder kronor.

VARUHANDEL, SAMFÄRDSEL OCH TJÄNSTER

Total detaljhandel

Senaste uppgift: mars 2013

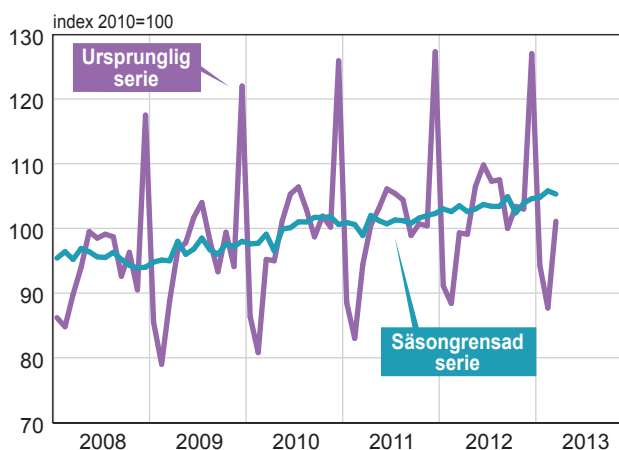
Källa: SCB:s o HUI:s detaljhandelsindex

Detaljhandelsförsäljningen minskade i mars

Efter en stark inledning på året tog detaljhandeln ett steg tillbaka i mars då försäljningsvolymen minskade med 0,4 procent, säsongrensat och jämfört med månaden innan. Det var första gången sedan oktober som försäljningsvolymen minskade från månaden innan. Den långsiktiga trenden pekar dock fortfarande stadigt uppåt och den trendjusterade tillväxten från februari till mars var knappt 0,3 procent.

Total försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongrensade månadsdata

Det var sällanköpshandeln som drog ner utvecklingen med en nedgång från februari till mars på 1,4 procent, vilket suddade ut hela februariuppgången. Dagligvaruhandeln höll dock emot och steg med 0,9 procent, där försäljningen under påskhelgen kan ha bidragit positivt. Påsken låg i mars i år och spelar stor roll för dagligvaruhandeln. Effekterna från påskförsäljningen kan dock vara svåra att korrigera för i säsongrensningen eftersom påsken kan infalla vid

olika månader från år till år, vilket man bör ha i åtanke vid tolkning av dessa uppgifter.

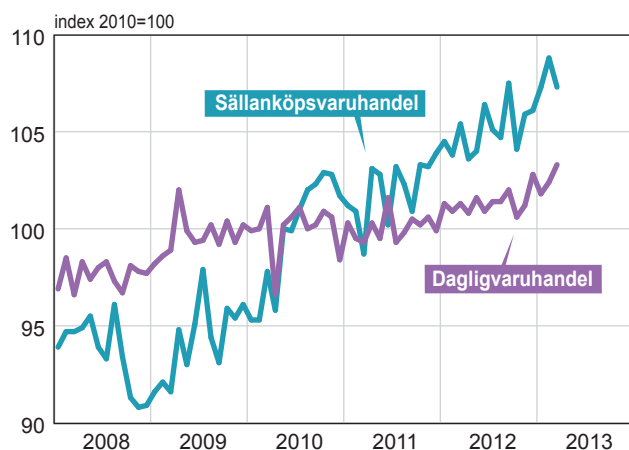
Påskeffekten kan därmed ha dragit upp utvecklingen under första kvartalet som var starkare än på länge. Korrigerat för säsongvariationer var försäljningsvolymen 1,6 procent högre än kvartalet innan. Om kvartalstillväxten första kvartalet skulle hålla i sig under resten av året skulle det motsvara en försäljningsökning på knappt 6,6 procent på årsbasis, vilket är betydligt starkare än utvecklingen de senaste åren.

Utvecklingen dämpades på årsbasis

Mätt över tolv månader var utvecklingen mer dämpad och försäljningsvolymen i mars var 1,8 procent högre än samma månad året innan, korrigerat för kalendereffekter. Dagligvaruhandeln ökade kraftigast med 2,2 procent på årsbasis. Värt att notera är att tillväxten justerats ned betydligt på grund av den stora kalendereffekt som uppstått då påsken huvudsakligen låg i mars i år medan den 2012 inföll i april. Som nämns ovan kan dock påsken vara svår att till fullo korrigera för och jämförelser kan med fördel göras med bägge månader tillsammans.

Branschuppdelad försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongrensade månadsdata

Uppgången i sällanköpshandeln stannade på 1,8 procent, kalenderkorrigerad och jämfört med samma månad året innan. Snabbast steg guldsmedshandeln med en ökning på 15,6 procent. Prisfallet på ädelmetaller den senaste tiden bidrog till den positiva volymutvecklingen, men även mätt i löpande priser var uppgången 9,6 procent. Guldsmedshandeln utgör dock en mycket liten andel av detaljhandelsförsäljningen så bidraget till den totala uppgången var därför begränsat. Även heminrednings- och elektronikhandeln utvecklades väl under mars med ökningar på 12,3 respektive 9,6 procent.

Försäljningen inom beklädnadshandeln föll dock kraftigt, där skohandeln minskade med 16,3 procent medan klädhandeln sjönk 4,3 procent. Det kalla vårvädret och en mycket stark jämförelsemånad för skohandeln bidrog troligen till den svaga utvecklingen. Det fortsätter också att gå trögt i leksakshandeln där försäljningsvolymen minskade med 7,1 procent i mars, kalenderkorrigerat och jämfört med samma månad året innan.

Detaljhandeln upp 2,3 procent hittills i år

Detaljhandeln har utvecklats relativt väl hittills i år med en uppgång i försäljningsvolymen på 2,3 procent jämfört med motsvarande period i fjol. Det är sällanköpshandeln som har gått starkast med en uppgång på 3,1 procent, medan dagligvaruhandeln har ökat med 1,4 procent.

Både elektronikhandeln och handeln med heminredning har gått starkt hittills i år med uppgångar på 12,4 respektive 10 procent. Snabbast har dock försäljningstillväxten varit i guldsmedshandeln med en ökning på 14 procent. Försäljningsutvecklingen har varit svagast inom kläd- och skohandeln med minskningar på 5,1 respektive 8,9 procent så långt i år.

Detaljhandel

Försäljningsvolym inom detaljhandeln. Kalenderkorrigerad volymförändring i % jämfört med motsvarande period föregående år

	mar 2013	jan–mar 2013
Dagligvaruhandel	2,2	1,4
därför:		
Detaljhandel, mest livsmedel	2,2	1,4
Specialiserad detaljhandel med livsmedel, drycker o tobak	3,2	1,8
Sällanköpsvaruhandel	1,8	3,1
därför:		
Klädhandel	-4,3	-5,1
Skohandel	-16,3	-8,9
Möbelhandel	5,4	6,2
Elektronikhandel	9,6	12,4
Järn- och bygghandel	-6,0	-3,3
Färghandel	-6,1	-2,2
Bokhandel	2,7	0,1
Guldsmedshandel	15,6	14,0
Sport- o fritidshandel	-2,3	1,5
Postorderhandel	5,1	7,0
Totalt detaljhandel	1,8	2,3

Personbilar och lastbilar

Senaste uppgift: april 2013

Källa: Trafikanalys och SCB:s fordonsstatistik

Personbilsregistreringarna ökade i april

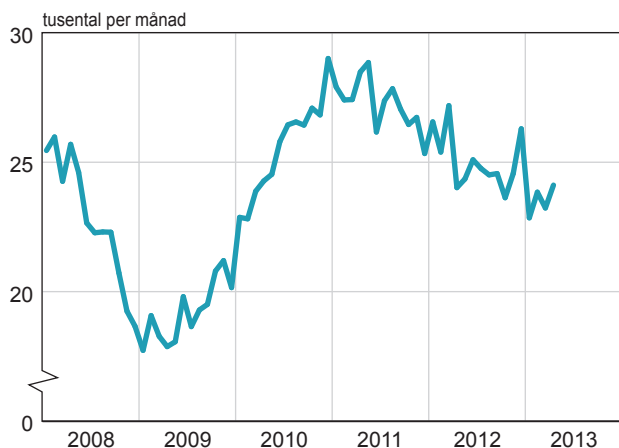
Efter nedgången i mars återhämtades personbilsregistreringarna i april med en betydande uppgång på 3,8 procent, säsongrensat och från månaden innan. Personbilsmarknaden har befunnit sig i en negativ trend i snart två år och nyregistreringarna i april var drygt 15 procent lägre än motsvarande månad 2011. Antalet nyregistrerade bilar var dock på ungefär samma nivå som under andra halvåret i fjol vilket kan tyda på en normalisering på en lägre nivå, efter att bland annat förhandsregistrering i samband med införandet av nya miljöbilsdefinitioner ledde till stora variationer runt årsskiftet.

Läget på personbilsmarknaden är fortfarande svagt sett ur ett lite längre perspektiv. Under perioden februari–april minskade nyregistreringarna med 3,4 procent, säsongrensat och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod.

Vid en sådan jämförelse bör det dock beaktas att den kraftiga variationen inom jämförelseperioden skapar brus i serien och försvårar tolkningen.

Nyregistrerade personbilar

Säsongrensade månadsdata

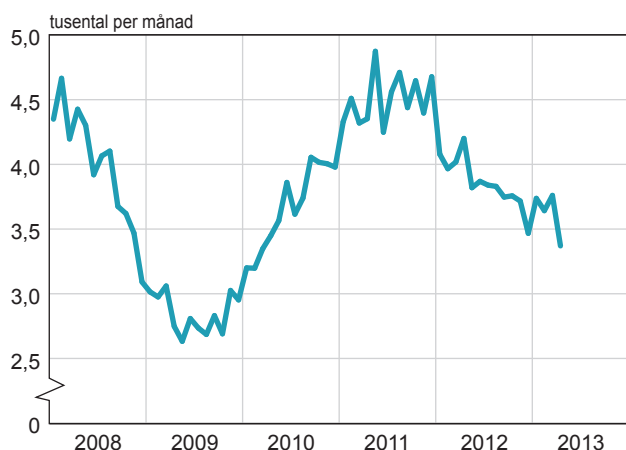
Mätt över tolv månader stärktes dock utvecklingen något och under april nyregistrerades 26 642 personbilar, vilket var 4,9 procent fler än samma månad året innan. Den starkare utvecklingen på årsbasis kan dock delvis förklaras av en svag jämförelsemånad. Utvecklingen hittills i år har varit svag och under årets fyra första månader nyregistrerades 87 398 personbilar, vilket var 10,6 procent färre än under motsvarande period 2012.

Kraftigt fall för lastbilsregistreringarna

Efter en svagt positiv utveckling under inledningen av året vände lastbilsregistreringarna kraftigt ned i april med en minskning med hela 10,4 procent, säsongrensad och jämfört med månaden innan. Antalet nyregistreringar har inte varit lägre sedan mars 2010 och målar mörk bild av läget på lastbilsmarknaden.

Nyregistrerade lastbilar

Säsongrensade månadsdata

Sett ur ett tremånadersperspektiv var nedgången mer dämpad och nyregistreringarna under perioden februari-april var 1,4 procent lägre än närmast föregående tremånadersperiod, säsongrensad. Hittills i år har 14 137 lastbilar nyregistrerats, vilket är 9,3 procent färre än motsvarande period året innan.

Produktionen inom tjänstesektorn

Senaste uppgift: februari 2013

Källa: SCB:s tjänsteproduktionsindex

Tjänsteproduktionen fortsatte upp i februari

Efter en period med dämpad utveckling ser det ut att ha ljusnat något för tjänstesektorn i början på året. Produktionsökningen i januari följdes upp av en ny uppgång i februari då tjänsteproduktionen ökade med 0,9 procent, säsongrensad och jämfört med föregående månad. Det är första gången sedan våren 2011 som produktionen ökar två månader i rad och efter att ha gått i sidled sedan slutet på 2011 pekar nu kurvan över produktionsutvecklingen återigen uppåt. Förbättringen syns än tydligare om man studerar utvecklingen ur ett något längre perspektiv. Under den senaste tremånadersperioden december-februari ökade produktionen med 0,5 procent säsongrensad och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod. Det är den bästa tremånadersutvecklingen på sju månader och kan tyda på att tillväxten i tjänstesektorn är på väg att återhämtas efter den svaga utvecklingen i höstas.

Tjänsteproduktionsindex

Produktionen inom tjänstesektorn. Kalenderkorrigerad volymförändring i % jämfört med motsvarande period föregående år

	feb 2013	jan-feb 2013
Motorhandel	-3,9	-1,9
Partihandel	0,7	-0,8
Detaljhandel	1,8	1,9
Transport och magasinering	1,0	1,8
Hotell och restaurang	4,9	4,2
Telekommunikation	5,6	5,3
Datakonsultverksamhet o.d.	0,1	0,7
Företagstjänster	5,0	4,2
Kultur, nöje och fritid	10,9	9,7
Total tjänstesektor	2,1	1,5

Stärkt tolv månadersutveckling

Den goda utvecklingen i början på året har fått tillväxttakten i årstakt att förbättras rejält. Efter att i slutet av fjolåret ha legat under nollstrecket har tillväxttakten nu stigit till hyggliga 2,1 procent. Utvecklingen är dock blandad med rejäla uppgångar för vissa branscher medan andra uppvisar sjunkande produktionsvolym.

Den bransch som drog upp mest i februari var de tungt vägande företagstjänsterna som steg med 5 procent, korrigerat för säsongvariationer. Den bransch som gick allra bäst var dock kultur, nöje och fritid som ökade produktionen med hela 11 procent jämfört med februari 2012. Hotell- och restaurang fortsatte också att gå bra och noterades för en uppgång på 5 procent. Andra branscher med fina utvecklingstal var telekommunikation och hälso- och sjukvård. Efter uppgången i januari vände däremot motorhandeln åter ned och noterades för en produktionsminskning på 4 procent. Utbildningssektorn fortsatte också att försvagas och redovisade en nedgång på 2 procent.

Hittills i år har tjänsteproduktionen totalt sett ökat med 1,6 procent, kalenderkorrigerat och jämfört med motsvarande period i fjol.

Investeringar inom tjänstesektorn

Senaste uppgift: februari 2013

Källa: SCB:s investeringssenkät

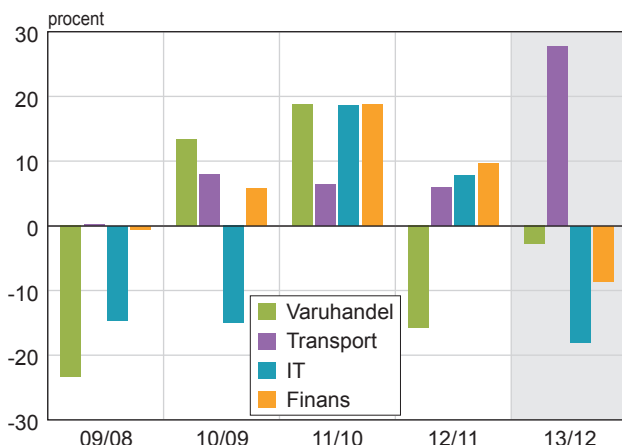
Varierande investeringstillväxt bland tjänstebranscherna

I tjänstesektorn skiljde sig investeringarnas utveckling under fjolåret åt mellan branscherna. Störst volymökning återfanns inom informations- och kommunikationsbranschen där investeringarna ökade med 14 procent och uppgick till 10,7 miljarder kr. I år väntas dock branschen dra ner på investeringstakten och investera 8,8 miljarder.

Den bransch som uppvisade den största nedgången var varuhandeln som minskade volymen med 16 procent och investerade 11,3 miljarder. Årets investeringsplaner tyder på volymer i nivå med fjolårets. Även företag verksamma inom övriga företagstjänster minskade sina investeringar. Investeringsvolymerna minskade med 4 procent och investeringarna uppgick till 7,6 miljarder. Volymminskningen väntas fortsätta och företagen räknar i med att investera 6,7 miljarder.

Investeringar inom tjänstesektorn

Årlig volymförändring i procent. Fasta priser

Tudelad utveckling i finansbranschen

Inom finansbranschen ökade investeringarna totalt sett i fjol, men utvecklingen skiljer stort mellan delbranscherna där bankerna ökade sina investeringsvolymer med 25 procent medan försäkringsbolagen drog ner med 9 procent. I år planerar bankerna att öka sina investeringar med ytterligare 28 procent, medan försäkringsbolagen planerar att minska sina investeringar med 28 procent.

Transport- och magasineringsföretagen investerade 17,6 miljarder i fjol, vilket innebär att investeringsvolymen ökade med 9 procent. Investeringsviljan tycks hålla i sig och planerna visar på en ytterligare ökning på 24 procent i år. Investeringarna väntas därmed uppgå till 22,5 miljarder.

BYGGMARKNAD

Finansieringsproblemen har ökat för anläggningsbyggarna

Enligt konjunkturbarometern har orderingången till bygg- och anläggningsverksamhet minskat under första kvartalet i år. Två av tre företag är missnöjda med orderstockens storlek, vilket är oförändrat jämfört med i januari. Efterfrågesituationen är i stort sett likartad för hus- och anläggningsbyggare. Byggproduktionen har varit ungefär oförändrad, medan sysselsättningen har minskat ytterligare. Även anbudspriserna har sänkts de senaste månaderna. Cirka hälften av byggföretagen uppger att otillräcklig efterfrågan utgör främsta hindret för verksamheten. Detta är en lägre andel än i januari i år och det beror på att en betydande andel av företagen den här gången rapporterar om andra faktorer som påverkat verksamheten negativt. Var tredje anläggningsbyggare uppger nu att finansiella restriktioner utgör främsta hindret, medan en nästan lika stor andel av husbyggarna anger "andra faktorer" som främsta hinder.

Byggföretagen räknar med att orderingången blir i det närmaste oförändrad under andra kvartalet i år. Även byggproduktionen bedöms ligga kvar på samma nivå som tidigare, medan sysselsättningen väntas fortsätta att minska. Företagen aviserar fortsatta prissänkningar, men andelen företag som räknar med lägre anbudspriser är avsevärt lägre än tidigare.

Byggbkostnader

Senaste uppgift: mars 2013

Källa: SCB:s faktorprisindex för flerbostadshus

Februari–mars 2013 –0,1 procent

Faktorprisindex gick ned med 0,1 procent mellan februari och mars 2013. Entreprenörens kostnader sjönk med 0,1 procent. Det beror på att alla grupper var oförändrade förutom gruppen Transporter, drivmedel och elkraft som gick ned med 0,9 procent samt gruppen Omkostnader, som steg med 0,1 procent.

Faktorprisindex för flerbostadshus

Förändring i procent

	mar 13/feb 13	mar 13/mar 12
Entreprenadkostnader	-0,1	0,9
Byggmaterial	0,0	1,7
Löner	0,0	0,5
Maskiner	0,0	1,0
Transporter, drivmedel, elkraft	-0,9	-2,8
Omkostnader	0,1	0,0
Byggherrekostnader	-0,2	-1,6
Total byggbkostnad	-0,1	0,6

Övrigt byggmaterial, VVS-material och Trävaror gick upp något, medan Armeringsstål, Järn och stål och Betongvaror sjönk. Övriga byggmaterialgrupper hade liten eller ingen betydelse för kostnaderna totalt sett.

PIN – SCB:s nya konjunkturindikator

SCB:s nya statistikprodukt *Produktionsindex över näringslivet (PIN)* ger möjlighet till månadsvis samlad information om produktionen av varor och tjänster inom den privata sektorn i Sverige. PIN tas fram med hjälp av underlag från *Industriproduktionsindex*, *Tjänsteproduktionsindex* och *Byggproduktionsindex*. PIN täcker förvisso inte hela näringslivet men representerar ändå mer än 70 procent av totala BNP, vilket gör den till en mycket värdefull konjunkturindikator. De senaste siffrorna från denna indikator tyder på att konjunkturen är fortsatt svag.

PIN publicerades av SCB för första gången den 14 december 2012 och är en indikator som varje månad mäter produktionen av varor och tjänster i det svenska näringslivet. Detta nya månatliga index har tagits fram efter önskemål från flera användare av ekonomisk statistik för att de ska kunna göra bättre prognoser av BNP. PIN tas fram med hjälp av underlag från *Industriproduktionsindex*, *Tjänsteproduktionsindex* och *Byggproduktionsindex*. Till att börja med ska statistiken ses som experimentell, det vill säga den är under uppbyggnad.

Varför en samlad produkt?

Att snabbt få information om den ekonomiska utvecklingen är viktigt. Ekonomer och politiker baserar bedömningar och beslut på olika typer av ekonomisk statistik och vill snabbt kunna prognostisera den ekonomiska utvecklingen. Tidigare har användare fått vänta tills Nationalräkenskaperna (NR) har publicerat uppgifter om det senaste kvartalet för att få en samlad bild av produktionen i näringslivet. Då denna statistik publiceras 60 dagar efter kvartalets slut kan den ibland uppfattas som inaktuell. På månadsbasis har det tidigare endast funnits statistik över delsektorer i näringslivet i form av *Tjänsteproduktionsindex* och *Industriproduktionsindex*. PIN ger nu användare av den ekonomiska statistiken en möjlighet att få en helhetsbild av den svenska näringslivsproduktionen varje månad. I samband med första publiceringen av PIN publicerades även *Byggproduktionsindex* för första gången på SCB:s hemsida. Statistiken ger en månadsvis uppdatering av förändringen i den ekonomiska aktiviteten inom byggindustrin.

Vad täcks in av PIN?

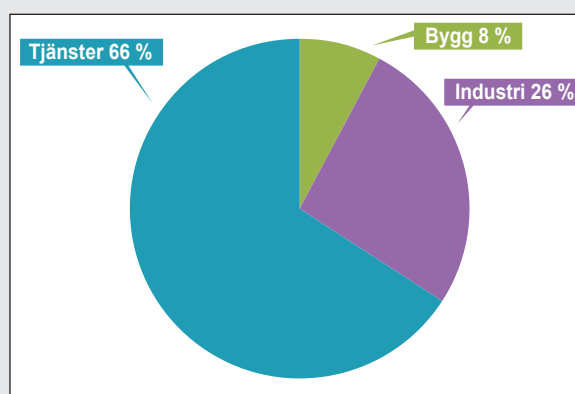
Det bör poängteras att PIN inte täcker hela näringslivet, utan i dagsläget omfattas produktionen inom industri-, tjänste- och byggsektorn. Det som saknas för att täcka hela det privata näringslivet är jordbruk, skogsbruk och fiske samt finans- och försäkringsverksamhet. PIN täcker

inte heller icke-vinstdrivande organisationer och offentliga myndigheter. Trots att flera delar saknas täcker ändå PIN lite mer än 70 procent av totala BNP, vilket gör den till en mycket värdefull konjunkturindikator. I framtiden hoppas SCB ha möjligheten att utveckla PIN så att fler delar av näringslivet ingår.

Det som påverkar PIN i störst utsträckning är tjänsteproduktionen som står för 65,5 procent. Industriproduktionen står för 26,5 procent och byggproduktionen står för 7,9 procent. Denna information ger förståelsen att PIN (och BNP) är starkt beroende av tjänsteproduktionens utveckling.

Delarna i PIN

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Fasta priser

Viktiga definitionsskillnader mot annan statistik

Eftersom PIN ger information som även redovisas via annan statistik från SCB är det viktigt att klargöra vissa definitionsskillnader. Gällande produktionen inom byggsektorn skiljer sig beräkningsmetoderna i PIN helt mot beräkningarna i NR. I PIN baseras beräkningar av byggproduktionen från produktionsidan av ekonomin. Data hämtas från *Byggproduktionsindex* som beräknas med hjälp av uppgifter om arbetade timmar från *Konjunkturlönestatistik* i privat sektor (KLP). För att skapa en rimlig bild av produktionsutveckling utförs också en justering för förändringar i arbetsproduktiviteten. För att beräkna den används kvartalsvisa arbetade timmar och förädlingsvärden från NR.

I NR baseras istället beräkningarna av byggproduktionen på data mestadels från användningssidan av ekonomin. På kvartal utgår beräkningarna från en viktad volymutveckling av bygginvesteringar, reparationer och övrig byggproduktion. Volymutvecklingen för bygginvesteringarna hämtas från användningssidan medan det görs antaganden för reparationer och övrig byggproduktion. Även vid årsberäkningarna används investeringar som

I FOKUS

utgångspunkt och då hämtas även tillgängliga uppgifter om reparationer. En skillnad mot kvartalsberäkningarna är att övrig byggproduktion inte används.

Ytterligare definitionsskillnader som är bra att vara uppmärksam på är att industriproduktionen i PIN inkluderar produktionen av el, vilket inte ingår i Industriproduktionsindex. I tjänsteproduktionen i PIN inkluderas vattenförsörjning, avloppsrening, avfallshantering och sanering, vilket inte ingår i Tjänsteproduktionsindex.

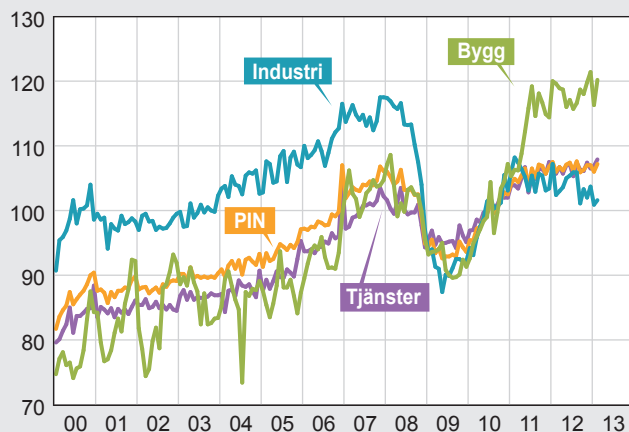
Svag utveckling senaste tiden men tendens till ljusning

Produktionen inom näringslivet uppvisade en svagt positiv utveckling i slutet av 2012, förutom i december då den föll knappt. I januari kom dock en mer rejäl inbromsning då PIN i säsongrensade tal sjönk med 1,0 procent jämfört med månaden innan. Som tidigare nämnts är det tjänsteproduktionen som påverkar PIN i störst utsträckning vilket märktes tydligt i januari då både industri- och byggsektorn bromsade in rejält men där tjänstesektorns knappa uppgång motverkade att produktionen inom näringslivet inte backade kraftigare. Efter januaris fall visade näringslivsproduktionen återigen en ökning i februari och steg med 1,1 procent. Februari var den första månaden på länge då samtliga delsektorer uppvisade positiv utveckling.

Ser vi till den senaste tremånadersperioden har näringslivets produktion ökat med 0,3 procent säsongrensat och jämfört med föregående tremånadersperiod, vilket tyder på att Sveriges ekonomi står och stampar och att konjunkturen är fortsatt svag. Även om uppgången är knapp är det den högsta sedan augusti 2012 vilket möjligen inger hopp om en kommande vändning.

Näringslivets produktionsutveckling

Säsongrensade värden. Index 2010=100

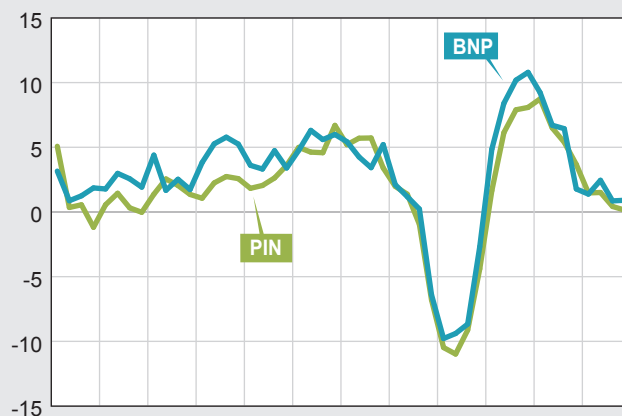
Hög korrelation med NR

Eftersom PIN ska vara en indikator på näringslivets produktion är det intressant att jämföra den med NR för att analysera hur väl indikatorn fungerar. Vid en jämförelse mot motsvarande delar i NR kan det urskiljas att statistiken under flera perioder sammanfaller väl. Det går också att se att differenserna på senare tid minskat. De historiska differenserna kan bland annat förklaras av att tjänsteproduktionen avvek mer från NR innan 2008. Anledningen till det är att Tjänsteproduktionsindex bara har tagits fram på månadsbasis sedan januari 2008.

Det går också se att en skillnad finns under 2010 vilket delvis förklaras av att Industriproduktionsindex då avvek kraftigt mot industriproduktionen i NR. När industrin återhämtade sig efter finanskrisen ökade produktionen snabbare än insatsförbrukningen vilket ledde till att förädlingsvärdet ökade snabbt. Eftersom NR tar hänsyn till detta ökar produktionen där betydligt mer än i Industriproduktionsindex som enbart mäter produktionsvärdet. De senaste två åren har PIN överensstämt väl med NR.

PIN jämfört med NR

Kvartalsutveckling jämfört med föregående år. Kalender-korrigerade fasta priser

Malin Remes, SCB

Byggherrens kostnader sjönk med 0,2 procent, vilket berodde på räntesänkningar.

Mars 2012–mars 2013 +0,6 procent

Faktorprisindex steg med 0,6 procent mellan mars 2012 och mars 2013. Byggmateriapriser steg med 1,7 procent och hade störst påverkan på entreprenörens kostnader. Målning och snickerier var de byggvaror som ökade mest. De ökade med 4,5 respektive 4,2 procent. Maskinkostnader ökade med 1,0 procent.

Löner höjdes med 0,5 procent, vilket bidrog till en ökning av faktorprisindex med totalt 0,1 procentenheter.

Gruppen Transporter, drivmedel och elkraft sjönk med 2,8 procent. Byggherrekostnaderna sänktes med 1,6 procent, vilket främst berodde på minskade räntekostnader.

NÄRINGSLEV

Produktionen i näringslivet

Senaste uppgift: februari 2013

Källa: SCB:s produktionsindex över näringslivet

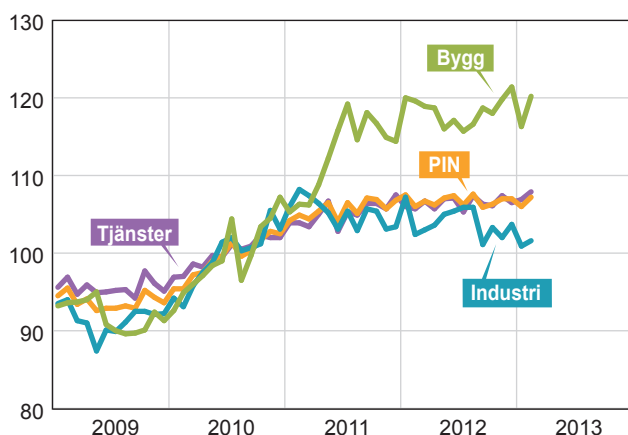
Näringslivsproduktionen ökade i februari

Efter en inbromsning i januari uppvisade produktionen inom näringslivet återigen en ökning i februari och steg med 1,1 procent säsongsansatt och jämfört med januari.

Den senaste tiden har delsektorernas utveckling spretat men i februari var bilden mer samstämmig och samtliga delsektorer uppvisade ökning. Starkast gick byggproduktionen med en ökning på 3,3 procent, vilket delvis förklaras av föregående månads svaga utveckling. Den största delsektorn, tjänstebranscherna, uppvisade en produktionsökning på 0,9 procent. Industriproduktionen, som haft tuffast höst och vinter av samtliga delsektorer, visade även den en ökning i februari. Uppgången var emellertid liten på 0,6 procent.

Näringslivets produktionsutveckling

Säsongsansatta värden. Index 2010=100

Positiv utveckling på tremånaderbasis

Vid en tremånadersjämförelse kan vi se att Sveriges ekonomi står och stampar och att konjunkturen är fortsatt svag.

Under perioden december 2012–februari 2013 ökade produktionen inom näringslivet med 0,3 procent i säsongsansatta tal och jämfört med föregående tremånadersperiod. Även om ökningen är svag är det dock den högsta sedan augusti 2012 vilket möjligen inger hopp om en kommande vändning. Det är industriproduktionen som under hösten och i början av året uppvisat svagast siffror och dragit ned den totala näringslivsutvecklingen. Tjänsteproduktionen har istället stått emot och bidragit positivt till utvecklingen.

Svag utveckling jämfört med föregående år

Hittills i år har näringslivsproduktionen minskat med 0,2 procent kalenderkorrigerat och jämfört med samma period föregående år. Trots att produktionen i februari var högre än motsvarande månad i fjol innebär januaris svaga utfall att den ackumulerade årsutvecklingen fortsatt är negativ. Svagast utveckling har industriproduktionen haft med en minskning på 3,6 procent. Även byggproduktionen har sammantaget haft en negativ utveckling på totalt 1,1 procent. Endast tjänsteproduktionen motverkar den negativa utvecklingen med en uppgång på 1,5 procent jämfört med samma period föregående år.

PRISER

Konsumentpriser

Senaste uppgift: mars 2013

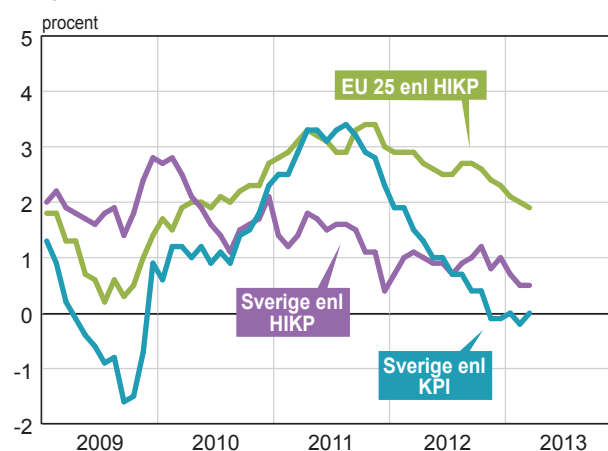
Källa: SCB:s konsumentprisindex

Inflationstakten 0,0 procent

Inflationstakten var 0,0 procent i mars, vilket är en uppgång sedan februari då den var -0,2 procent. Från februari 2013 till mars 2013 steg KPI med i genomsnitt 0,4 procent. Under motsvarande period förra året steg KPI med 0,3 procent. Inflationstakten enligt KPI med fast ränta (KPIF) var 0,9 procent i mars.

Inflationstakten

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Senaste månaden: priserna upp 0,4 procent

KPI steg med i genomsnitt 0,4 procent från februari 2013

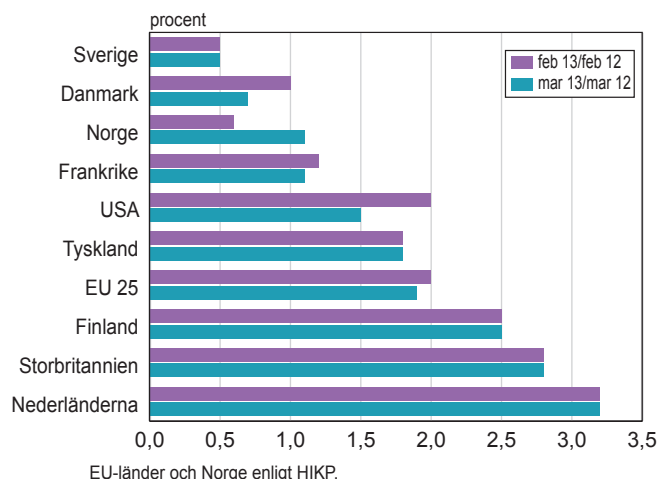
till mars 2013.

Till uppgången den senaste månaden påverkade säsongsnormala prishöjningar på kläder och skor (7,2 procent) med 0,4 procentenheter. Dyrare biljetter på utrikes flygresor (12,8 procent) bidrog uppåt med 0,1 procentenhet. Höjda priser på el (0,7 procent) och hyror (0,3 procent) bidrog tillsammans uppåt med ytterligare 0,1 procentenhet.

Uppgången motverkades av lägre priser på drivmedel (-2,3 procent) och minskade räntekostnader för egnahem (-1,3 procent) vilka bidrog nedåt med 0,1 procentenhet vardera.

Inflationstakten i olika länder

Säsongrensade månadsdata

Senaste tolv månaderna: priserna oförändrade

Inflationstakten, det vill säga förändringen i KPI under de senaste tolv månaderna, var 0,0 procent i mars, vilket är en uppgång sedan februari då den var -0,2 procent.

Den största effekten på inflationstakten i mars hade minskade räntekostnader (-11,7 procent) som bidrog nedåt med 0,6 procentenheter. Lägre priser på drivmedel (-6,4 procent) bidrog ytterligare nedåt med 0,3 procentenheter. Prissänkningar på hemelektronik (-11,5 procent) och lägre priser på inventarier och hushållsvaror (-3,1 procent) bidrog tillsammans nedåt med 0,3 procentenheter.

Konsumentprisernas förändring

Mars 2013

	Förändring från		Bidrag till förändring sedan mar 2012 ¹⁾
	Föregående månad	mar 2012	
Livsmedel och alkoholfria drycker	0,2	1,7	0,2
Alkoholhaltiga drycker och tobak	0,1	1,3	0,0
Kläder och skor	7,2	3,3	0,2
Boende	0,0	-0,9	-0,3
Inventarier och hushållsvaror	0,4	-3,1	-0,2
Hälso- och sjukvård	0,1	2,0	0,1
Transport	-0,2	-1,1	-0,1
Post och telekommunikationer	0,6	-2,7	-0,1
Rekreation och kultur	-0,2	-0,3	0,0
Utbildning	0,1	2,8	0,0
Restauranger och logi	0,1	1,6	0,1
Div varor och tjänster	0,1	1,0	0,1
KPI totalt	0,4	0,0	0,0

1) Procentenheter

Nedgången motverkades av ökade priser på kläder och skor (3,3 procent), höjda hyror (2,4 procent) samt högre livsmedelspriser (2,0 procent) som bidrog uppåt med vardera 0,2 procentenheter.

Vidare bidrog höjda priser på hälso- och sjukvård (2,0 procent), transporttjänster (3,4 procent), broavgifter (64,8 procent) och restaurangbesök (1,8 procent) tillsammans uppåt med 0,4 procentenheter.

KPI för mars 2013 var 314,65 (1980=100).

De svenska inflationsmått

Mars	Förändring i procent sedan	
	feb 2013	mar 2012
KPI	0,4	0,0
NPI	0,4	-0,4
HIKP	0,5	0,9
KPIX	0,5	0,5
KPIF	0,5	0,6

NPI (Nettoprisindex) är KPI exkl. nettot av indirekta skatter och subventioner. HIKP (Harmoniserat konsumentprisindex) är ett internationellt inflationsmått. I KPIX exkluderas räntekostnader för egna hem samt effekten av ändrade indirekta skatter och subventioner från KPI.

I KPIF (KPI med fast ränta) beräknas egnahemsägarnas räntekostnader vid en konstant räntesats.

Priserna i producent-, export- och importleden

Senaste uppgift: mars 2013

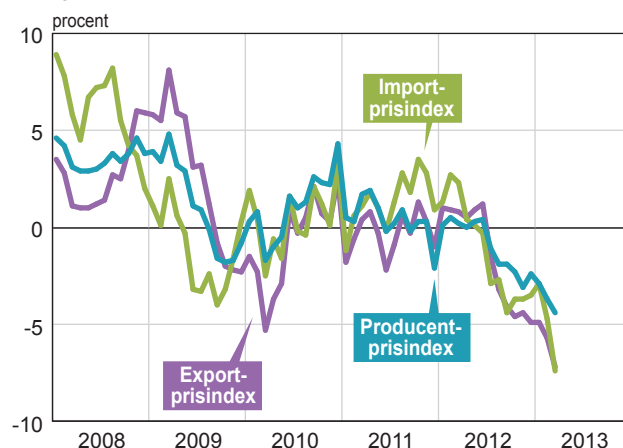
Källa: SCB:s producentprisindex

Producent- och importpriserna sjönk i mars

Producentpriserna totalt sjönk med 1,1 procent från februari till mars. Under samma period sjönk priserna med 3,2 procent på importmarknaden och med 1,9 procent på exportmarknaden, vilka påverkades nedåt av en starkt svensk krona. På hemmamarknaden sjönk priserna med 0,3 procent.

Exportprisindex, importprisindex och producentprisindex

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

På importmarknaden bidrog huvudsakligen lägre priser på råolja till nedgången, men även flera grupper såsom datorer, elektronikvaror och optik bidrog. På exportmark-

naden bidrog bland annat motorfordon, metaller samt övriga maskiner till nedgången.

Priserna för inhemsk tillgång, det vill säga producentpriserna på hemmamarknaden tillsammans med importpriserna, sjönk med 1,7 procent från februari till mars.

Jämfört med mars förra året har producentpriserna totalt sjunkit med 4,4 procent. Under samma period har priserna sjunkit med 7,2 procent på exportmarknaden, 7,4 procent på importmarknaden och 1,5 procent på hemmamarknaden. Priserna för inhemsk tillgång har gått ned med 4,4 procent.

ARBETSMARKNAD

Sysselsättning och arbetslöshet

Senaste uppgift: mars 2013

Källa: SCB:s arbetskraftsundersökningar

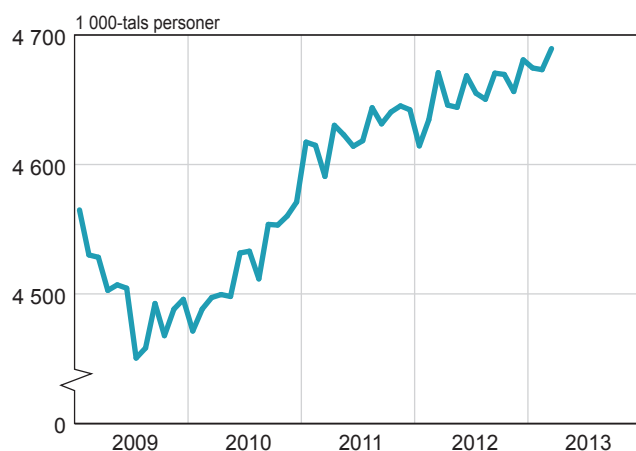
Janna Grevillius

I mars 2013 var antalet sysselsatta i åldern 15–74 år 4 643 000 vilket motsvarar en sysselsättningsgrad på 65 procent. Antalet arbetslösa uppgick till 448 000, vilket motsvarar en arbetslöshet på 8,8 procent. Det är en ökning med 0,8 procentenheter jämfört med mars 2012. Antalet arbetade timmar var i genomsnitt 148,7 miljoner per vecka. Säsongsgränsade data visar på en svag ökning för såväl arbetskraften som antalet sysselsatta och arbetslösa.

Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsstatistik visar att antalet varsel ökade i mars 2013 jämfört med samma period föregående år. Den visar också att antalet lediga platser som anmälades till Arbetsförmedlingen var färre. Antalet inskrivna arbetslösa var näst intill oförändrat jämfört med mars 2012.

Antal sysselsatta

Ålder 15–74 år. Säsongsgränsade månadsvärden

Minskad sysselsättning inom tillverkningsindustrin

I mars 2013 var antalet sysselsatta 4 643 000 vilket motsvarar en sysselsättningsgrad på 65,0 procent för befolkningen i

åldern 15–74 år. Antalet sysselsatta män ökade jämfört med mars i fjol med 1,5 procent till 2 439 000 medan antalet sysselsatta kvinnor sjönk med 0,6 procent till 2 204 000. Sysselsättningsgraden för männen var 67,5 procent och för kvinnorna 62,4 procent. Inom tillverkningsindustrin minskade antalet sysselsatta med 28 000 till 567 000. Av de sysselsatta var 3 494 000 fast anställda och 632 000 tidsbegränsat anställda.

Antalet sysselsatta uppgick säsongsgränsat till 4 690 000 i mars 2013 vilket motsvarar en sysselsättningsgrad på 65,6 procent. Av männen var 68,4 procent sysselsatta och av kvinnorna 62,8 procent. Säsongsgränsad data visar på en svagt positiv trend för antalet sysselsatta.

Det outnyttjade arbetskraftsutbudet ökade

Arbetslösa, undersysselsatta och latent arbetssökande utgör tillsammans det outnyttjade arbetskraftsutbudet. I mars 2013 uppgick det outnyttjade arbetskraftsutbudet till i genomsnitt 21,4 miljoner timmar per vecka vilket är en ökning med 1,7 miljoner timmar jämfört med mars 2012. Det outnyttjade arbetskraftsutbudet motsvarar 535 000 heltidsarbeten med 40 timmars arbetsvecka.

Både antalet undersysselsatta och antalet latent arbetssökande ökade i mars. Antalet undersysselsatta ökade med 27 000 till 341 000. De latent arbetssökande, det vill säga personer som velat och kunnat arbeta men inte sökt något, var 134 000 vilket är en ökning med 25 000 personer.

148,7 miljoner arbetade timmar per vecka

Antalet arbetade timmar uppgick till i genomsnitt 148,7 miljoner per vecka. När hänsyn tagits till skillnader i semesteruttag och ledighet är det ingen statistiskt säkerställd förändring jämfört med mars 2012.

Arbetsmarknad					
	Antal sysselsatta, 1 000-tal		Antal arbetade timmar, 10 000-tal		Ant. arbetslösa 1 000-tal
	2012	2013	2012	2013	2012 2013
jan	4 519	4 578	14 070	13 210	414 421
feb	4 559	4 597	15 160	15 160	407 427
mar	4 621	4 643	15 350	14 870	400 448
apr	4 603		14 190		401
maj	4 616		14 380		431
jun	4 788		14 690		477
jul	4 839		9 270		387
aug	4 718		12 450		381
sep	4 666		15 870		382
okt	4 656		15 870		376
nov	4 630		15 620		392
dec	4 647		13 550		381

Uppgifterna baserar sig på den nya åldersindelningen i AKU, dvs. 15–74 år, och antal arbetslösa inkluderar heltidsstuderande som sökt och kunnat ta arbete.

Ökad arbetslöshet bland heltidsstuderande

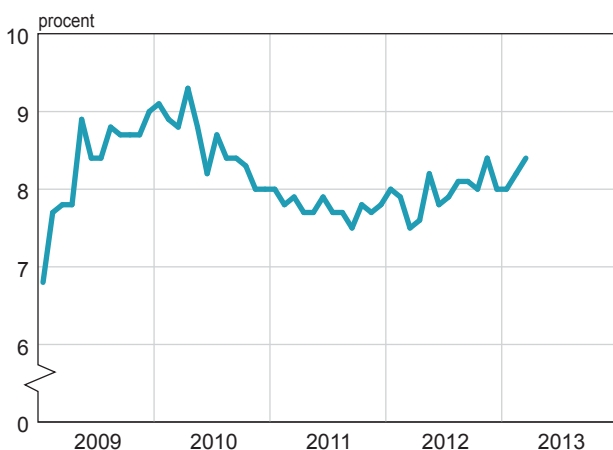
I mars 2013 var antalet arbetslösa i åldern 15–74 år 448 000 vilket är en ökning med 48 000 jämfört med samma månad föregående år. Heltidsstuderande står för hela ökningen av antalet arbetslösa. Arbetslösheten uppgick till 8,8 procent, vilket är 0,8 procentenheter högre än i mars 2012. Bland kvinnorna ökade arbetslösheten med 1,2 procentenheter till

8,7 procent och för männen var arbetslösheten 8,9 procent.

Bland ungdomar i åldern 15–24 år var 182 000 arbetslösa. Av dessa var 117 000 heltidsstuderande, en ökning med 32 000. Arbetslösheten för personer i åldern 15–24 år var 28,1 procent, vilket är en ökning med 3,0 procentenheter. Bland unga kvinnor var 27,7 procent arbetslösa, en ökning med 5,3 procentenheter. Bland de unga männen låg arbetslösheten på 28,5 procent.

Relativ arbetslöshet

Ålder 15–74 år. Inkl. heltidsstuderande som sökt arbete.
Säsongrensade månadsvärden

Ökningen i arbetslösheten bland ungdomar förklaras av ett ökat antal heltidsstuderande som gått från att vara heltidsstuderande utanför arbetskraften till att bli heltidsstuderande arbetssökande.

Säsongrensat uppgick antalet arbetslösa till 428 000. Arbetslösheten, det vill säga andelen arbetslösa av arbetskraften, var 8,4 procent. Arbetslösheten för män var 8,4 procent och för kvinnorna 8,3 procent. Den säsongrensade serien visar på en svagt uppåtgående trend för arbetslösheten.

Antal varsel ökade

Antalet registrerade arbetslösa och antalet personer i program med aktivitetsstöd uppgick i mars 2013 till 415 000. Jämfört med samma månad 2012 är det en ökning med 19 000. Antalet lediga platser som anmälades till landets arbetsförmedlingar uppgick till 63 000, vilket är 7 000 färre än föregående år. Framför allt minskade efterfrågan på arbetskraft inom industrin, byggverksamheten och transportväsendet. Även sommarvikariatet minskade något i antal under mars. En förklaring är att många sommarjobb anmälts till Arbetsförmedlingen tidigare. Antal varsel var 6 600, vilket är 1 600 fler jämfört med mars 2012.

Arbetskraftskostnader och löner

Senaste uppgift: februari 2013

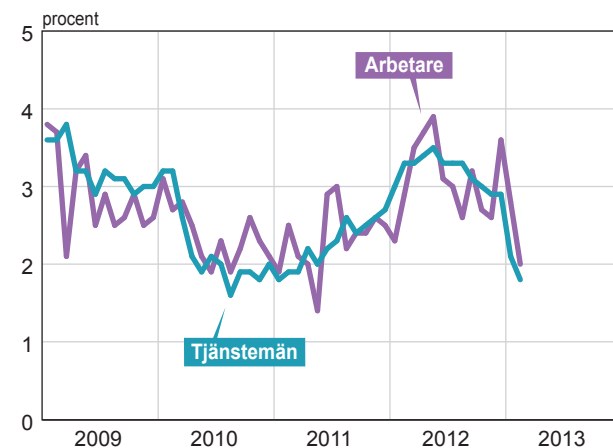
Källa: SCB:s arbetsmarknadsstatistik

Den preliminära genomsnittliga timlönen för arbetare var under februari 2013 150,60 kronor exklusive övertidstill-

lägg och 152,10 kronor inklusive övertidstilllägg, vilket är en ökning, i båda fallen med 2,0 procent jämfört med februari 2012. Under februari 2013 var den preliminära genomsnittliga månadslönen för tjänstemän 34 770 kronor exklusive rörliga tillägg och 35 500 kronor inklusive rörliga tillägg, vilket är en ökning, i båda fallen med 1,8 procent jämfört med februari 2012.

Löneutveckling inom den privata sektorn

Procentuell förändring från motsvarande månad föregående år

Arbetskostnaden för en arbetare inom utvinning av mineral och tillverkningsindustrin har för februari 2013 beräknats till 265,92 kronor per timme, vilket ger ett arbetskostnadsindex på 112,5 en förändring med 2,9 procent jämfört med februari 2012. Arbetskostnaden för en arbetare inom den privata sektorn totalt har för februari 2013 beräknats till 246,37 kronor per timme och för tjänstemän inom den privata sektorn till 53 285 kr per månad. Detta ger ett arbetskostnadsindex för arbetare på 110,4 en ökning med 2,4 procent jämfört med februari 2012. Motsvarande index för tjänstemän blir 112,5 en ökning med 2,7 procent jämfört med februari 2012.

FINANSMARKNAD

Alltsedan finanskrisen slog till har ränteläget varit ovanligt lågt, både för ut- och inlåning. Flera länder har till och med haft negativa inlåningsräntor, även under längre tidsperioder. Schweiz erbjöds en negativ ränta redan 2011 och har även under det senaste året vid flera tillfällen kunnat emittera till negativ ränta. I Tyskland emitterades till och med en statsobligation med två års löptid till negativ ränta. Förutom Schweiz och Tyskland så har även Holland haft negativ ränta på korta värdepapper. Eftersom många bolag har stort behov av säkra investeringar har dessa negativa räntor accepterats. Även Sverige har haft negativ ränta under kortare perioder. Exempelvis var bankernas inlåningsränta hos Riksbanken negativ när reporäntan var som lägst.

Utlåningsräntorna till icke-finansiella företag har precis som hushållsräntorna haft en nedåtgående trend det senaste året. I mars var den genomsnittliga utlåningsräntan på nya låneavtal till icke-finansiella företag 2,82 procent.

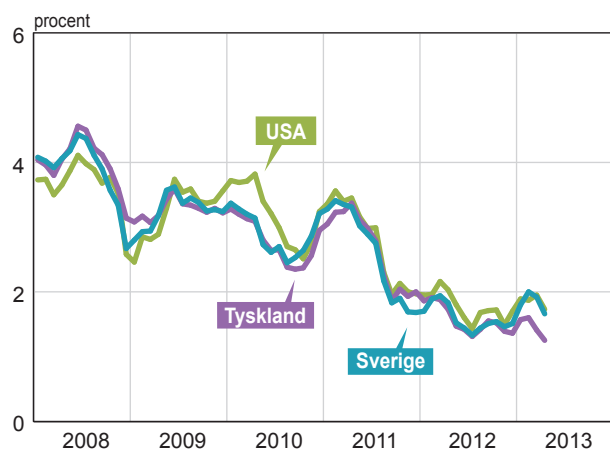
Tillväxttakten på lånestocken, som under en längre tid har varit avtagande, ökade plötsligt i mars till 3,3 procent från 1,4 procent i februari. Däremot var tillväxttakten för utlåningen till hushåll oförändrad på 4,6 procent.

Fortsatt sjunkande långa räntor

De långa räntorna har fortsatt att sjunka under april. En svensk statsobligation med tio års löptid handlades vid utgången av april till en ränta på 1,60 procent, ned 20 punkter sedan sista handelsdagen i mars. Statsskuldväxeln med 3 månaders löptid har däremot inte rört sig så mycket. Ett liknande scenario syns på den amerikanska räntemarknaden. En tioårig amerikansk statsobligation handlades ned 17 punkter under april till 1,70 procent. Däremot har inte den tyska statsobligationen med samma löptid rört sig lika mycket, utan kunde vid månadens utgång köpas till räntan 1,25 procent, ned 9 punkter.

Långa räntor

10-åriga statsobligationer

Källa: Riksbanken

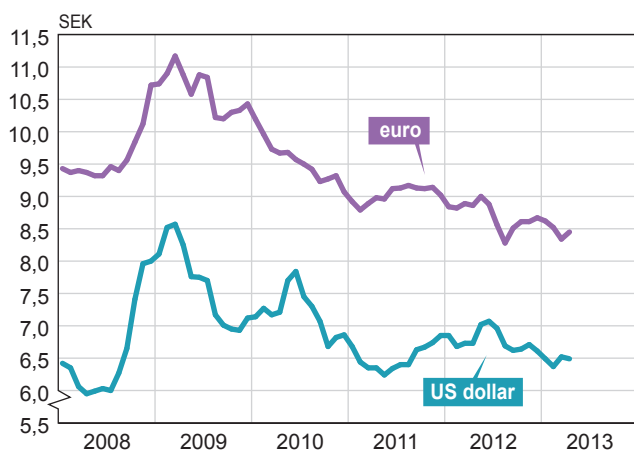
Svagare krona

Pundet har blivit dyrare under april och kostar nu återigen över 10 kronor. Den 30 april kostade ett pund 10,16 kronor, 28 öre dyrare än vid utgången av mars.

Valutakurser

Svenska kronor i förhållande till dollar och euro.

Månadsgenomsnitt

Källa: Riksbanken

Även euron har blivit dyrare och steg med 24 öre under april

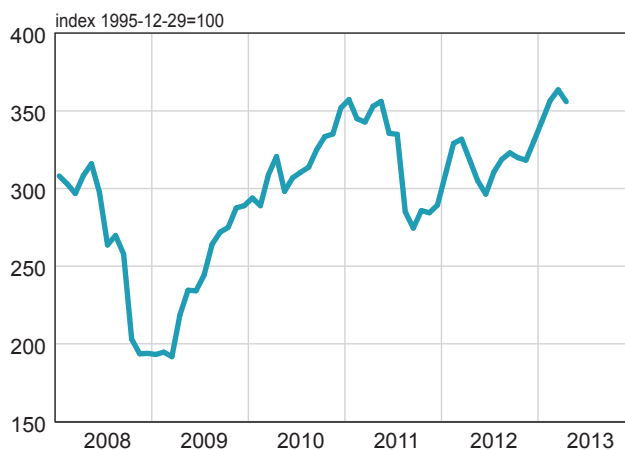
till 8,58 kronor. Kronan har inte försvagats lika mycket mot dollarn som kostade 6,56 kronor, upp 4 öre. En försvagning av kronan har varit väntad av många bedömare och säkert också efterlängtat av många svenska exportföretag.

Börsuppgångar på bred front

Flera av de större börserna har stigit i april, framförallt under de senaste handelsdagarna. Dow Jones har stigit med 1,8 procent, Frankfurtbörsen med 1,5 procent och Londonbörsen steg i april med 0,7 procent trots en nedgång sista handelsdagen. På Stockholmsbörsen är det flera av de större bolagen som har haft och kommer att ha utdelningar, varför flertalet aktier har sjunkit och därmed dragit med sig index något. Generalindex var i stort sett oförändrat den 30 april jämfört med utgången av mars. En börs som sticker ut från de annars små börsuppgångarna är Tokyobörsen, Nikkei 225, som har stigit med 11,8 procent sedan stängning den sista mars. Uppgången är drygt 33 procent hittills i år. En anledning är att regeringen har satsat hårt på ekonomiska stimulanser vilket har sänkt värdet på yenen. I takt med att yenen har deprecierat så har börsen stigit. Hongkongbörsen, Hang Seng, sticker istället ut åt andra hållet och har sjunkit med 1,2 procent under april.

Aktiekurserna

Stockholmsbörsens generalindex, månadsgenomsnitt

Källa: Affärsvärlden

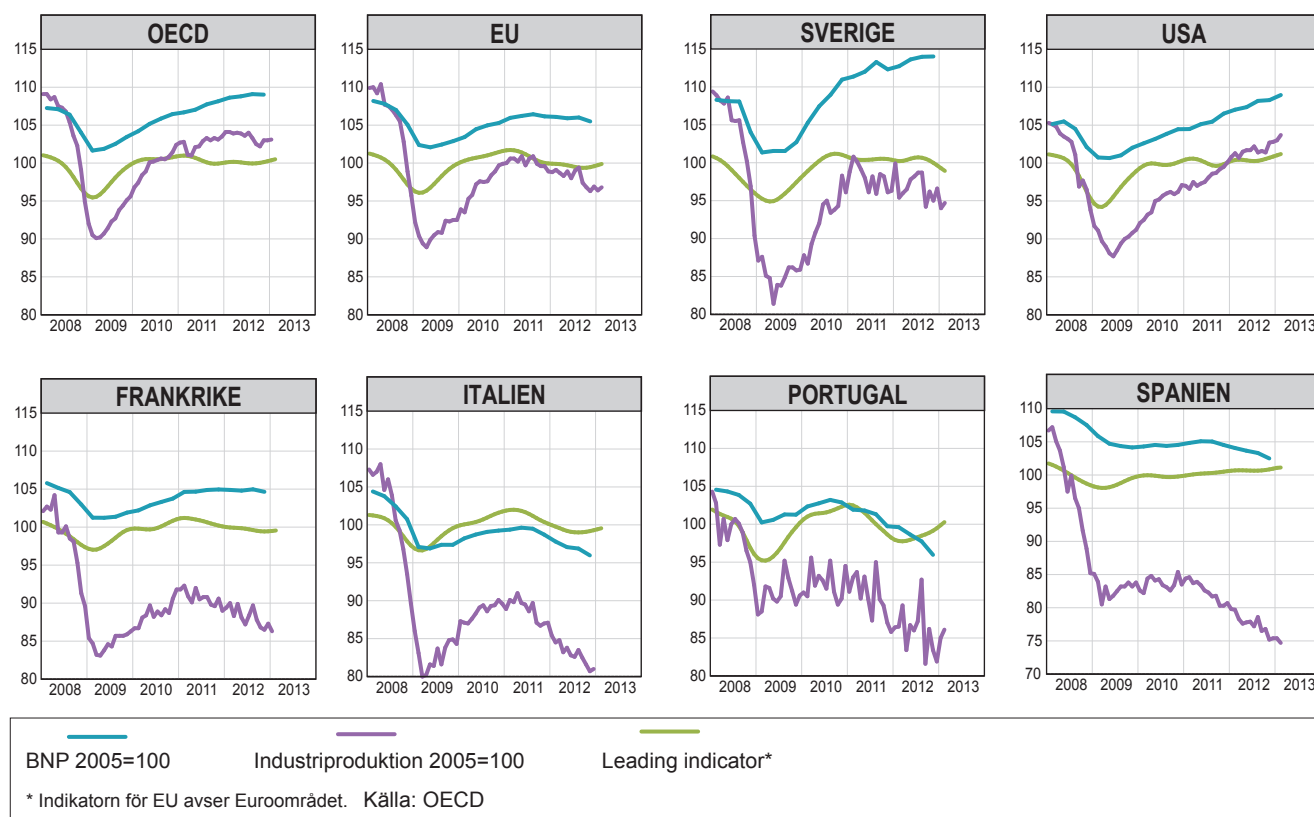
Pernilla Lindblad, Finansmarknadsstatistik

Ekonomisk statistik – maj

	Datum	Avser period
Inregistrering av fordon	02	apr
Tjänsteproduktionsindex	06	mar
Industrins leveranser och order	07	mar
Industriproduktionsindex	07	mar
Småhusbarometern	07	apr
Konsumentprisindex	14	apr
Industrins kapacitetsutnyttjande	15	kv 1 –13
Industrins lager	15	kv 1 –13
Arbetskraftsundersökningen	21	apr
Näringslivets investeringar	22	enl maj
Detaljhandelns försäljning	27	apr
Export, import och handelsnetto	28	apr
Producentprisindex	28	apr
Nationalräkenskaperna	29	kv 1 –13
Volymutveckling, import och export	30	kv 1 –13
Arbetskostnadsindex, privat sektor	31	mar

INTERNATIONELL UTBLICK

Konjunkturindikatorer för några länder och -områden

Den amerikanska ekonomin har fortsatt att utvecklas relativt väl även i inledning av detta år. Från fjärde kvartalet 2012 till första kvartalet 2013 ökade BNP 0,6 procent säsongsrensat och på årsbasis var BNP-tillväxten 1,8 procent. Även återhämtningen i den amerikanska industriproduktionen fortsätter och i februari var den 0,7 procent högre än föregående månad.

För första gången sedan början av 2009 uppvisar OECD en negativ tillväxt, från tredje till fjärde kvartalet minskade BNP med 0,1 procent, säsongsrensat. Mätt i årstakt ökade däremot BNP 0,8 procent. Den ledande indikatorn fortsatte också att öka och februarinoteringen var den högsta sedan maj 2011. Då indikatorn redan ligger över den långsiktiga trenden indikerar det en fortsatt stabil ekonomisk utveckling.

I Italien, Portugal och Spanien pågår budgetsaneringar och länderna brottas med svaga utvecklingssiffror. Portugal befinner sig i recession och från tredje till fjärde kvartalet minskade BNP 1,8 procent, säsongsrensat. Det var nionde kvartalet i följd med en negativ ekonomisk tillväxt. I början på 2013 har den ledande indikatorn ökat och låg i februari för första gången sedan augusti 2011 över den långsiktiga trenden.

Även Spanien befinner sig i recession och korrigerat för säsongsvariationer minskade BNP 0,8 procent från tredje till fjärde kvartalet. Även mätt i årstakt var BNP-tillväxten

negativ och minskade 1,9 procent. Även tillväxten i den spanska industriproduktionen har stannat av och säsongsrensade uppgifter visar att produktionen i februari var 0,9 procent lägre än föregående månad. Jämfört med samma månad föregående år minskade produktionen 6,3 procent.

Italien uppvisar samma mönster som sina grannar och fjärde kvartalet var BNP-rillväxten negativ för sjätte kvartalet i följd. Från tredje till fjärde kvartalet minskade BNP 0,9 procent, säsongsrensat, och mätt i årstakt var nedgången 2,8 procent. Även industriproduktionen har utvecklats svagt och uppgifter visar att produktionen i december var 5,2 procent lägre än vid inledningen av året. Den ledande indikatorn fortsatte dock att öka, men ligger fortfarande under den långsiktiga trenden.

Frankrike har inte i samma omfattning som sina grannar dragits med i den ekonomiska krisen. Jämfört med många andra OECD-länder är dock den franska ekonomin svag och arbetslösheten är den högsta sedan 90-talet. Från tredje till fjärde kvartalet minskade BNP 0,3 procent, säsongsrensat. Den ledande indikatorn har däremot fortsatt att öka under årets första månader, men ligger fortfarande under den långsiktiga trenden. För tillväxten i den franska industriproduktionen är läget mer osäkert, men säsongsrensade uppgifter visar att produktionen i januari var 1,1 procent lägre än föregående månad.

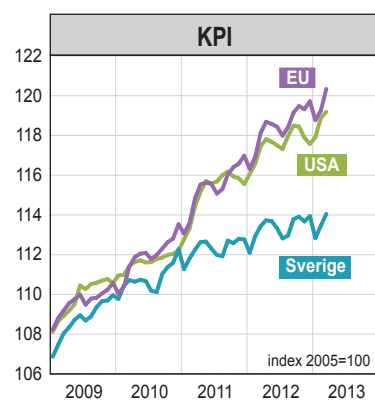
INTERNATIONELL UTBLICK

Inflationstakten

Under 2011 pendlade inflationstakten i EU runt 3 procent men under 2012 avtog prisökningstakten sakta och under slutet av förra året låg inflationen strax över inflationsmålet på 2 procent. Under början av detta år har inflationstrycket lättat ytterligare och var i mars månad 1,9 procent. Prisökningstakten i Spanien ligger över EU-genomsnittet med en ökning på 2,6 procent i årstakt. För Storbritannien var inflationstrycket 2,8 procent i februari.

Tyskland uppvisar som vanligt en stabil prisökning och i mars var priserna 1,8 procent högre än samma månad föregående år. För USA var motsvarande siffra 1,5 procent. Japan, som uppvisat en negativ prisutveckling under lång tid, brottas fortfarande med deflation. I mars låg den årsvisa prisnedgångstakten på 0,9 procent.

De nordiska länderna, med undantag för Finland, uppvisar en lägre prisökningstakt än genomsnittet för EU. I

Sverige var inflations-takten i mars 0,5 procent. Även Danmark och Norge uppvisar stabil prisutveckling med ökningarna på 0,7 respektive 1,4 procent i mars. För Finland ligger prisökningstakten på 2,5 procent, vilket är högre än både övriga nordiska länder och genomsnittet för EU.

Konsumentprisutveckling

	Avser månad	Index 2005=100	Förändr. från föregående månad, %	Inflations- takt
EU	mar	120,3	0,9	1,9
Danmark	mar	117,4	0,3	0,7
Finland	mar	120,3	0,5	2,5
Italien	mar	119,4	2,3	1,8
Spanien	mar	121,4	1,9	2,6
Storbritannien	feb	125,2	0,6	2,8
Sverige	mar	114,1	0,5	0,5
Tyskland	mar	114,0	0,4	1,8
Norge	mar	115,9	0,3	1,4
USA	mar	119,2	0,3	1,5
Japan	mar	99,0	0,2	-0,9
OECD	mar	119,1	0,3	1,6

Harmoniserat konsumentprisindex (HIKP) för EU-länderna
Källa: Eurostat och OECD

EU-barometern

Efter revideringar visar det sig att EU-kommissionens konjunkturbarometer i mars låg kvar på oförändrade nivåer jämfört med månaden innan. I april minskade däremot barometerindikatorn med 1,8 enheter till 89,7, vilket framförallt berodde på ett försämrat stämningssläge inom tjänste- och byggsektorn. Bland de största medlemsländerna noterades Nederländerna och Spanien för kraftigast uppgångar medan stämningssläget försämrades i Tyskland, Frankrike och Storbritannien. Sveriges indikator minskade med 0,6 enheter från månaden innan till 99,2. Tjänsteindikatorn minskade med 5,4 enheter och för byggsektorn var nedgången 3,5 enheter. Även övriga indikatorer dämpades med undantag för konsumentförtroendet där stämningssläget förbättrades något.

Internationella ekonomiska indikatorer

		Danmark	Finland	Storbr.	Sverige	Tyskland	USA	EU ¹⁾	OECD
BNP ²⁾									
Förändr. föreg. kv.	%	-0,7	-0,5	0,3	0,0	-0,6	0,6	-0,5	-0,1
Förändr. 4 kv.	%	-0,7	-1,4	0,6	1,5	0,4	1,8	-0,6	0,8
Industriproduktion ³⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	-3,0	-3,6	1,0	0,7	-0,2	0,7	0,4	0,1
Förändr. 12 mån.	%	-1,7	-3,7	-2,2	-0,7	-1,4	2,4	-2,3	-1,0
KPI ⁴⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	0,3	0,5	0,7	0,5	0,4	0,3	0,9	0,3
Förändr. 12 mån.	%	0,7	2,5	2,8	0,5	1,8	1,5	1,9	1,6
Arbetslöshet ⁵⁾	%	7,4	8,1	7,7	8,2	5,4	7,6	10,9	8,0
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	-0,1	0,1	0,0
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,1	0,6	-0,6	0,4	-0,2	-0,6	0,7	0,
Kort ränta ⁶⁾	%	..	0,21	0,49	0,97	0,21	0,21	0,21	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	..	-0,01	0,00	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	..	-0,65	-0,59	-0,52	-0,65	-0,08	-0,65	..
Lång ränta ⁷⁾	%	1,73	1,61	2,08	1,92	1,35	1,96	3,03	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,12	-0,20	-0,21	-0,08	-0,19	-0,02	0,17	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,11	-0,69	-0,22	-0,03	-0,48	-0,21	-0,26	..

1) EU27 men för kort och lång ränta avses euroområdet 2) Storbritannien och USA första kvartalet, övriga fjärde kvartalet 3) Finland, Tyskland och OECD januari, övriga februari 4) Harmoniserat konsumentprisindex (HIKP) för EU-länderna. Storbritannien februari, övriga mars 5) USA mars, Storbritannien december, övriga februari 6) Mars 7) Danmark februari, övriga mars
Källa: OECD och Eurostat

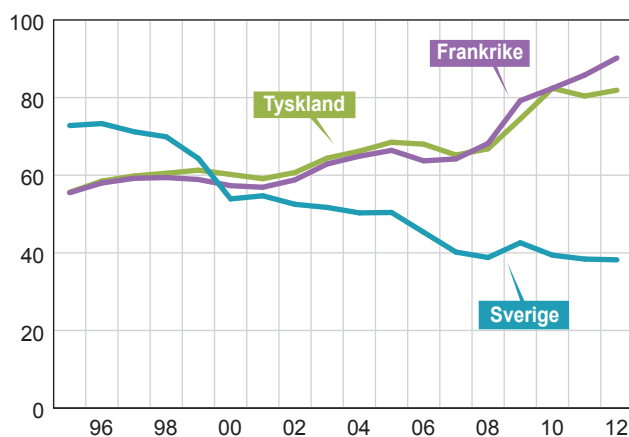
INTERNATIONELL UTBLICK

Tufft läge för Frankrike

På senare tid har flera varnande fingrar höjts för Frankrikes svaga ekonomi. President François Hollande gick förra året till val på att budgetunderskottet i år skulle nå de 3 procent av BNP som tillåts i EU:s stabilitets- och finanspakt, men under våren har det kommit flera signaler om att man inte kommer att klara av detta. OECD spår att årets underskott blir 3,5 procent av BNP och även EU-kommissionen räknar med att Frankrike kommer att överskrida treprocentsgränsen. Den nya finanspakten som trädde i kraft vid årsskiftet innebär strängare straff för länder som inte följer reglerna och Frankrike riskerar böter. Ekonomikommissionären Olli Rehn har sagt att kommissionen under maj kommer att avgöra om Frankrike har vidtagit tillräckliga åtgärder för att nå budgetmålet eller om landet kommer att drabbas av påföljder.

Hur kommissionen ska hantera Frankrike är en delikat fråga. Om man intar en mjuk hållning finns risken att trovärdigheten för finanspakten skadas, men om man tvingar Frankrike att genomföra ytterligare åtstramningar riskerar BNP-tillväxten att dämpas ytterligare. Då Frankrike är den näst största ekonomin i euroområdet skulle det kunna skada återhämtningen i hela valutaunionen.

Offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld Procent av BNP

Strukturellt budgetunderskott

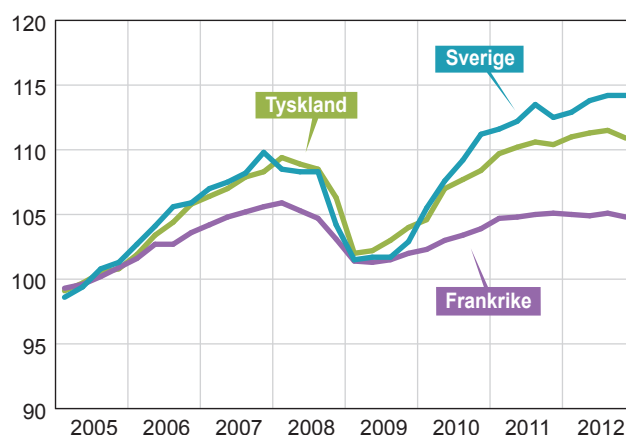
De offentliga finanserna i Frankrike har de senaste åren varit mycket svaga med ett negativt finansiellt sparande (budgetunderskott) på över 7 procent av BNP 2009–2010 och runt 5 procent 2011–2012. Att budgeten inte går ihop under en kraftig lågkonjunktur är föga förvånande, men underskotten är som sagt betydligt större än EU:s finanspolitiska regelverk tillåter. Historien visar dessutom att underskotten inte är enbart konjunkturellt betingade. Frankrike har snarare en strukturell obalans i budgeten då de offentliga finanserna inte har gått ihop sedan 1974. Detta har fått till följd att offentliga sektorns skuld växt stadigt och 2012 nådde den upp till 90,2 procent av BNP vilket är den sjätte högsta nivån i EU.

Dålig tillväxt de senaste åren

Den främsta orsaken till att Frankrike inte väntas klara budgetmålet är att tillväxten ser ut att bli sämre än väntat. Istället för den BNP-ökning på 0,8 procent som regeringen räknat med tror de flesta att BNP blir ungefär oförändrad jämfört med i fjol. De senaste årens mycket svaga tillväxt väntas alltså fortsätta och Frankrikes BNP kommer i så fall även 2013 att vara lägre än innan finanskrisen. Även om finanskrisen och den påföljande eurokrisen påverkat landets ekonomi negativt så kan problemen inte enbart skyllas på detta. Den franska ekonomin hade problem redan tidigare och i en rapport från mars i år påpekar OECD att tillväxten per capita varit bland de lägsta i OECD i över 20 år.

BNP

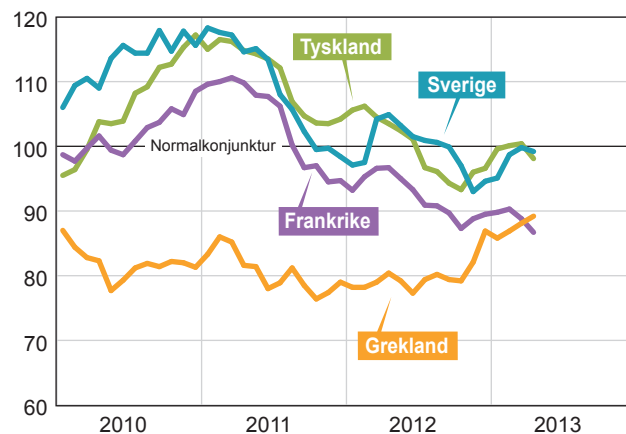
Index 2005=100

Konjunkturen fortsatt svag

Dessvärre ser det inte ut som att en vändning är nära för den franska ekonomin. Konfidsensundersökningar pekar istället mot en fortsatt mycket svag utveckling. EU-kommissionens konjunkturbarometer visar att den franska konjunkturen är bland de svagaste i Europa och landets indikator är lägre än Greklands. Även inköpschefsindex visar på ett mörkt konjunkturläge och har under de senaste månaderna legat på den lägsta nivån sedan andra kvartalet 2009.

EU-kommissionens konjunkturbarometer

SVENSKA EKONOMISKA INDIKATORER

	Enhet	Basår	Senaste uppgift		Förändring i % från	
					föreg. månad/ period	samma månad/ period föreg. år
Ekonomi, allmänt						
BNP	volym	2005=100	4 kv	114,2 ¹⁾	0,0 ¹⁾	1,4
Fast bruttoinvestering	volym	2005=100	4 kv	121,8 ¹⁾	1,9 ¹⁾	1,8
Hushållens konsumtion	volym	2005=100	4 kv	115,8 ¹⁾	0,9 ¹⁾	1,9
Tjänsteproduktion	volym	2010=100	feb	107,8 ¹⁾	0,9 ¹⁾	2,1
Lägenheter, påbörjade, nya	1 000-tal		4 kv	5,3		-6
			1-4 kv	20,1		-23
Industri						
Produktion	volym	2010=100	feb	94,1	1 ¹⁾	-1
			jan-feb	93,4		-5
Leveranser	volym	2010=100	feb	94,2	1 ¹⁾	-3
			jan-feb	92,7		-5
Orderingång	volym	2010=100	feb	95,1	3 ¹⁾	2
			jan-feb	93,6		-2
Kapacitetsutnyttjande	%		4 kv	84,5 ¹⁾	-2,3 ¹⁾²⁾	-3,2 ¹⁾²⁾
Investeringar	mdr kr		4 kv	19,3		-3
			1-4 kv	74,1		-1
Utrikeshandel						
Varuexport	mdr kr		mar	91,8	0 ¹⁾	-14
			jan-mar	271,7		-10
Varuimport	mdr kr		mar	85,0	-1 ¹⁾	-16
			jan-mar	252,3		-11
Handelsnetto	mdr kr		mar	6,8		
			jan-mar	19,4		
Bytesbalans	mdr kr		4 kv	62,0		
			1-4 kv	254,5		
Konsumtion						
Detaljhandels försäljning	volym	2010=100	mar	105,3 ¹⁾	-0,4 ¹⁾	1,8
			jan-mar			2,3
Personbilsregistreringar, nya	st		apr	26 642	4 ¹⁾	5
			jan-apr	87 398		-11
Consumer Confidence Indicator ³⁾	nettotal		apr	5 ⁴⁾	3 ⁴⁾	5 ⁴⁾
Priser						
Konsumentprisindex		1980=100	mar	314,7	0,4	0,0
Nettoprisindex		1980=100	mar	264,4	0,4	-0,4
Producentprisindex		2005=100	mar	112,1	-1,1	-4,4
Exportprisindex		2005=100	mar	104,7	-1,9	-7,2
Importprisindex		2005=100	mar	108,4	-3,2	-7,4
Prisindex för inhemsk tillgång		2005=100	mar	114,2	-1,7	-4,4
Hemmamarknadsprisindex		2005=100	mar	120,2	-0,3	-1,5
Arbetsmarknad, löner						
Sysselsatta 15-74 år	1 000-tal		mar	4 643	0,8 ¹⁾	0,5
Arbetslösa 15-74 år	1 000-tal		mar	448	4,8 ¹⁾	12,1
därav heltidsstuderande	1 000-tal		mar	188	.. ¹⁾	34,1
Lediga platser	1 000-tal		mar	63		-10,5
Lediga platser, kvarstående	1 000-tal		mar	62		-7,2
Arbetskostnadsindex, industriarbetare		2008 jan=100	feb	112,5		2,9
Timlön, industriarbetare	kr		feb	161,6		1,4
Finansmarknad						
Inlåning i MFI från icke-MFI ⁵⁾	mdr kr		mar	3 138,7	0,3	8,8
Utlåning från MFI till icke-MFI ⁵⁾	mdr kr		mar	6 183,5	0,4	3,4
Lång ränta, 10-åriga statsobligationer	%		apr	1,66	-0,26 ²⁾	-0,16 ²⁾
Kort ränta, 3-mån statsskuldväxlar	%		apr	0,95	-0,02 ²⁾	-0,49 ²⁾
Statsskuldens månadsförändring	mdr kr		mar	-10,8		
Valutakurs, TCW-index	18 nov 1992=100		30 apr	116,3	1,6	-5,5

1) Säsongrensade tal   2) Procentenheter   3) Hushållens syn på sv. ekonomi, och köp av kapitalvaror   4) Nettotal för resp period   5) Monetära finansinstitut

Utgiv av Statistiska centralbyrån, avd för nationalräkenskaper,
 Box 24300, 104 51 STOCKHOLM
 Tfn 08-506 940 00
 Ansvarig utgivare: Monica Nelson Edberg
 Redaktör: Thomas Bjurenvall
 Layout: Monica Andersson

Copyright SCB. Citera gärna, men uppgå källa.

ISSN 1653-9435

URN:NBN:SE:SCB-2013-A06T11304_pdf (pdf)